

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Suchen. Und Finden.
2003. Das Jahr der Bibel.

ŽIVA ZAJEDNICA
1978

ŽIVA ZAJEDNICA
Winter / Januar 1990. Broj 1

ŽIVA ZAJEDNICA
Sommer / Oktober 1994. Broj 10

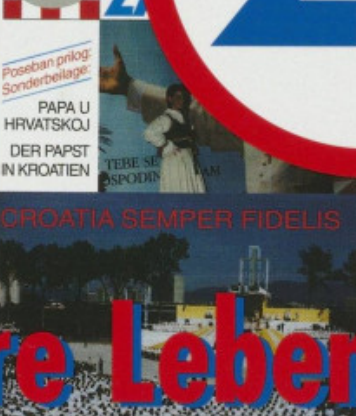
ŽIVA ZAJEDNICA
Bog u te smiješi iz

ŽIVA ZAJEDNICA

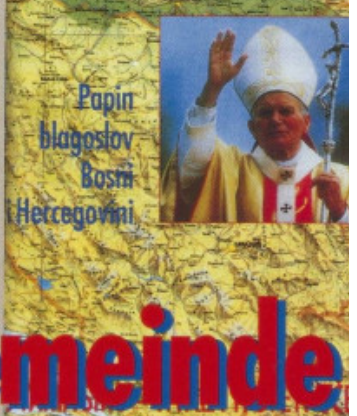
ŽIVA ZAJEDNICA

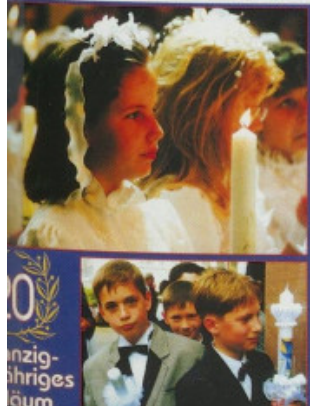
ŽIVA ZAJEDNICA

ŽIVA ZAJEDNICA

ŽIVA ZAJEDNICA

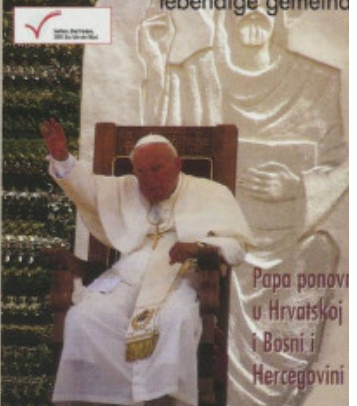
ŽIVA ZAJEDNICA

ŽIVA ZAJEDNICA

ŽIVA ZAJEDNICA

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj

Zeitschrift der
kroatischen katholischen
Gemeinden in Deutschland

www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main

An den Drei Steinen 42

Tel.: (069) 9540480

Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@t-online.de
kroatenseelsorge@t-online.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in
Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
Željka Čolić, Stjepan Herceg,
P. Josip Bebić, Ljubica
Markovica-Baban, dr. Adolf
Polegubić, Antonia Tomljanović-
Brkić, P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban
Romana Kašaj

Tisak/Druck:

Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

ZAHVALA

Hvala za 25 godina „Žive zajednice“!

Gospodine, hvala Ti za 25 godina „Žive zajednice“.
Hvala što si bio s nama u žalosti i radosti, u ratu i miru;
što si nam pomagao nositi teret progonstva i izbjeglištva,
rasutosti po tuđim ognjištima.
Ti si znao za svaku našu suzu i neizgovorenu molitvu.
Hvala Ti za sve dobre ljude koji su samozatajno činili dobro.
Hvala Ti za našu domaću Crkvu
koja nam je slala svećenike i pastoralne suradnice i suradnike
da nas tješe kad nam je bilo najteže.
Hvala Ti za domaću njemačku Crkvu i za zemlju Njemačku
koja nam je pomogla da živimo u dostojanstvu
i radom svojih ruku zarađujemo kruh svagdašnji.
Hvala Ti za našu domovinu Hrvatsku,
u koju se sada možemo slobodno i radosno vraćati.
Hvala Ti, Gospodine,
na svim darovima kojima nas svakodnevno obasipaš.
Hvala Ti za neizmjernu dobrotu.
Bdij nad svim našim izlascima na pučinu
i daj da se rađa mir i ljubav na našim ognjištima.

Danke für 25 Jahre „Lebendige Gemeinde“!

Herr, wir danken Dir für 25 Jahre „Lebendige Gemeinde“.
Danke dafür, dass Du mit uns warst in Trauer und in Freude, in
Krieg und in Frieden;
dass Du uns geholfen hast, die Last der Verbannung und des Exils
zu tragen, und der Verstreutheit in fremden Häusern.
Du kanntest jede unserer Tränen und jedes unausgesprochene
Gebet.
Wir danken Dir für alle guten Menschen, die selbstaufopfernd Gu-
tes getan haben.
Wir danken Dir für unsere Heimatkirche, die uns Priester und pas-
torale Mitarbeiter sandte, die uns trösteten, als es für uns am
schwersten war.
Wir danken Dir für die deutsche Ortskirche und das Land Deutsch-
land, die uns geholfen haben, in Würde zu leben und mit der
Arbeit unserer Hände das tägliche Brot zu verdienen.
Wir danken Dir für unsere Heimat Kroatien, in die wir nun frei
und glücklich zurückkehren können.
Wir danken Dir, Herr, für alle Geschenke, mit denen Du uns tag-
täglich überhäufst.
Danke für Deine unendliche Güte.
Wache über alle unsere Fahrten aufs offene Meer und gib, dass
in unseren Häusern Frieden und Liebe walten.

● IZ CRKVE U DOMOVINI:

Vjera
nadilazi
politiku

str.

5

● DUHOVNI POTICAJ:

Zahvala za
zajedništvo

str.

6

● AKTUALNO:

Pastoralni skup 2003.

str.

27

25. OBLJETNICA „ŽZ“: A. Polegubić
Nezaobilazna uloga „Žive
zajednice“

8-12

IZ CRKVE U SVIJETU: Raste Crkva
u zemlji Džingis-kana

4

NAGRADNI NATJEČAJ: Nagrađeni
radovi za najbolju priču, pjesmu i
crtež na temu Biblije

17-20

NAŠE ZAJEDNICE I MEDIJI: Medij-
sko i izdavačko djelovanje naših
zajednica

23

KNJIGE: Kardinal Kuharić u Južnoj
Africi, Australiji i Novom Zelandu

25

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE
Josip Bebić: „Danke für die Gemein-
schaft“

Kroatenseelsorge: Fünfundzwanzig
lebendige Jahre

Antoniya Tomljanović-Brkić: Danke
für jede einzelne Erinnerung

13-16

Dvadeset i pet godina neprekidnog izlaženja „Žive zajednice“ ob-
ljetnica je vrijedna spomena. List se uspio afirmirati i uspješno
održati u inozemstvu, poglavito u vrijeme kada se vjerski tisak u
domovini i inozemstvu sve više susreće s problemima.

Dvadeset i pet živih godina

Navršilo se točno 25 godina
otkako je prvi broj „Žive za-
jednice“, u rujnu 1978. go-
dine, ugledao svjetlo dana. „Samo
ime jednostavno govori što vam on
u ovom trenutku poručuje i što bi že-
lio biti. Iznikao je među nama, koji
smo dobrim dijelom iskorijenjeni iz
obiteljske i župne zajednice. Svima
takvima je i upućen: mlađima i sta-
rijima, osamljenima, raspršenima i
zaposlenima u najzabitnijim mjesti-
ma“, tako je pisao pokretač i prvi
urednik lista fra Bernardo Dukić u
Urednikovoj riječi u prvom broju.
Bio je to skromni početak, reklo bi
se, tek nastajanje lista koji će kasni-
je postati nezaobilazan među Hrva-
tima katolicima u Njemačkoj, ali i
šire. U posljednjih 25 godina list je
postao prepoznatljiv, postao je sas-
tavnim dijelom Hrvata katolika i nji-
hove iseljeničke stvarnosti. Bio je i
ostao budni kroničar dobrih i loših
zbivanja među našim ljudima u
ovom dijelu svijeta.

Kolika je važnost lista bila po-
sebno u vrijeme dok je u domovini
vladao komunistički mrak, i kad se
do istine teško dolazilo, ne treba ni
spominjati. „Živa zajednica“ je bud-
no bilježila događaje iz hrvatskih
katoličkih zajednica, stajala na bra-
niku hrvatske duhovne, kulturne i
nacionalne samosvjesti, ali istovre-
meno ostajala otvorena i za druge i
drugačije.

Pritom je najveći dio tereta sva-
kako padao na dosadašnje glavne
uređnike: fra Bernarda Dukića, pok.
fra Ignacija Vugdeliju, don Živka
Kustića i fra Antu Batinića. Njima i
članovima dosadašnjih uređništava,
ali i članovima sadašnjega uređ-
ništva, u ime tisuća čitatelja i prija-
telja lista, od srca izričemo neiz-
mjernu zahvalnost, jer su znali usp-
ješno iščitavati znakove vremena i
učinkovito djelovati u ovome, danas
sve važnijem i zahtjevnijem poslu.
Također zahvalnost izričemo i fra
Josipu Klariću koji je za vrijeme svo-
ga mandata delegata znao prepoz-
nati trenutak za drukčijim iskorakom
„Žive zajednice“, poglavito u odno-
su prema njemačkoj Crkvi i Hrvatima
pripadnicima druge i treće ge-

neracije, te je pokrenuo poseban
prilog na njemačkom jeziku. Zah-
valjujemo također svim sadašnjim i
bivšim djelatnicima Hrvatskoga du-
šobrižničkog ureda.

S obzirom da je „Živa zajedni-
ca“ 1998. godine svečano proslavi-
la 20. obljetnicu postojanja, kada je
u toj prigodi objavljen poseban op-
sežan svečani broj na skoro 120
stranica, ovoga puta smo 25. obljet-
nicu željeli proslaviti malo skromnije
ovim posebnim brojem, ali i Nag-
radnim natječajem koji smo raspisali
u „Godini Biblije“ za najbolju kratku
priču, pjesmu i crtež s temom Biblije.
Kako smo i obećali, u ovom broju
nagrađene radove i objavljujemo.

Dvadeset i pet godina neprekid-
nog izlaženja „Žive zajednice“ ob-
ljetnica je vrijedna spomena. List se
uspio afirmirati i uspješno održati u
inozemstvu, poglavito u vrijeme ka-
da se vjerski tisak u domovini i ino-
zemstvu sve više susreće s proble-
mima.

„Živa zajednica“ je opstala
zahvaljujući financijskoj potpori
Njemačke biskupske konferencije,
a također i hrvatskim pastoralnim
djelatnicima i djelatnicama koji su
radili na njezinoj promidžbi i distri-
buciji preko hrvatskih katoličkih za-
jednica u Njemačkoj, na čemu im
također od srca zahvaljujemo. Zah-
valjujemo Hrvatima katolicima koji
je još uvijek rado čitaju i tako mate-
rijalno potpomažu. S naše strane,
obećavamo da ćemo nastojati biti
još bolji i imati osjetljivosti za svaku
kvalitetnu ideju.

Posebno su nam na srcu naši
mladi, koji sve više hvataju korijene
u Njemačkoj. Način uspješnog pas-
toralnog djelovanja među Hrvatima
katolicima u Njemačkoj u
budućnosti će ovisiti prvenstveno o
pronalasku načina djelovanja među
mladima. To svakako zahtijeva
drukčiji način cjelovitoga pristupa,
što nije nimalo lagan posao.

Dok Vam, drage čitateljice i
čitatelji, predajemo u ruke ovaj, ju-
bilejski broj „Žive zajednice“, moli-
mo Božji blagoslov za buduće go-
dine Vaše i naše „Žive zajednice“.

Glavni urednik

Raste Crkva u zemlji Džingis-kana

Među onim zemljama koje do prije desetak godina nisu „niti znale“ za kršćanstvo, bila je i Mongolija. „Stisnuta“ između dva giganta — Kine i nekadašnjega Sovjetskoga Saveza — ta je zemlja demokratizaciju doživjela tek nedavno, što je omogućilo i ponovni povratak kršćanstva na taj prostor.

Zanimljivo je u proteklih nekoliko godina bilo „zaviriti“ i u neke, izvan europske, Crkve. Osobito, pak, na azijski kontinent — odakle kršćanstvo vuče svoje korijene, ali gdje nikada nije uspjelo uhvatiti „jače korijene“. Svjedoči o tome i postotak od samo 3% katolika na tome neizmjenom prostoru. Crkva je tamo uvijek poduzimala evangelizacijske pothvate, no rijetko je nailazila na širi odaziv masa, što zbog tradicionalno jakih vjera, što zbog neprijateljskoga stava vlastodržaca prema kršćanstvu i katoličanstvu, što je danas osobito vidljivo u zemljama poput Laosa, Vijetnama, da o Kini ne govorimo. Među onim zemljama koje do prije desetak godina nisu „niti znale“ za kršćanstvo, bila je i Mongolija. „Stisnuta“ između dva giganta — Kine i nekadašnjega Sovjetskoga Saveza — ta je zemlja demokratizaciju doživjela tek nedavno, što je omogućilo i ponovni povratak kršćanstva na taj prostor. Jer, kršćani su tamo već dugo prisutni, premda ih je malo, ali se o njima gotovo ništa i nije znalo.

Mlada, ali živa Crkva u Mongoliji

Zato je osobita radost za tamošnju šaćicu od više od 200 vjernika bila i posveta nove katedralne crkve posvećene sv. Petru i Pavlu u Ulan Batoru. Posvetio ju je pročelnik Kongregacije za nauk vjere kardinal Crescenzo Sepe 30. kolovoza. Samo dan ranije, mongolski su katolici dobili i prvoga apostolskog administratora, prefekta Ulan Batora, mons. Wensa Padilla, kojega je za biskupa zaredio isto tako kardinal Sepe. Pročelnik Kongregacije za evangelizaciju naroda mongolskim je katolicima čestitao što su „polako promijenili lice Crkve“ u Mongoliji. Naime, ranije su katolici u Mongoliji bivali redovito stranci, na privremenom radu u toj zemlji, ili pak oni koji su se tamo duže zadržavali. Sada, pak, broj katolika među Mongolima stalno raste. Nije riječ o „nikakvom bumu“, ali raduje činjenica da se krste mlade obitelji s djecom, što znači da

će i broj onih koji su upoznali Krista rasti. To, do 1991. godine, i nije bilo moguće zbog ugnjetavačkog režima. „Lijepo je poznavati i razmišljati o stvarnosti Crkve u Mongoliji, o tome kako ste rasli sve do onoga što ste danas: mlada i živa Crkva! Zapravo, ru-ka dobrohotnoga Boga djeluje u vama! Ja sam svjedok toga, jer sam

U Ulan Batoru djeluje živa katolička vjerna zajednica

prošle godine imao povlasticu zajedno s vama slaviti desetu obljetnicu prisutnosti Crkve ovdje“, rekao je mons. Sepe. Zajedno s njime misu su slavili i apostolski nuncij u Mongoliji nadbiskup Giovanni Battista Morandini, biskup Padilla, kao i kardinali Jan Pietr Schotte i više biskupa iz Filipina, Koreje i Singapura. No, ono što je važno bili su tu i — misionari, svećenici i časna braća Kongregacije Bezgrešnoga Srca Marijina, koji su u Mongoliji otvorili svoje prve misije.

Džingis-kan zanimao se za evanđelje

Crkva u Mongoliji počela je rasti — doslovno — prije 11 godina „iz ničega“. Tamošnji vjernici nisu imali svojih zajednica niti župa, a nedostajalo im je i crkvenih struktura. No, prva tri misionara — sadašnji biskup mosn. Wens Padilla, o. Robert Gooseens i o. Gilbert Sales, koji su svi suslavili misu — nisu odustajali i izgradili su temelje za novu zajednicu, Crkvu u Mongoliji. Isprva su slavili mise sa za-

jednicom katolika stranaca, a uskoro su se počeli vidati i prvi rezultati među mjesnim stanovništvom. Neki su se Mongoli sami priključili misnim slavljenjima, drugima su se trojica misionara obraćala na ulicama, osobito napuštenu. Polako se lice Crkve u Mongoliji mijenjalo — sve do danas. Tako sada na velikim stepskim prostranstvima djeluje 45 misionara, a „šaćica“ od nekoliko vjernika narasla je na, još uvijek malu ali sada živu zajednicu od oko 200 katolika. Puno je onih koji se pripremaju za krštenje, koji su na katekumenskom putu, onih koji žele postati katolici jer su doživjeli obraćenje. I zajednica vjernika više nije samo jedna, već postoje tri župe, kao i Centar za pomoć otaca verbita. Ono što su Mongoli dugo kroz povijest bili — nomadi, bila je i Katolička Crkva u toj zemlji. Tako su i sami vjernici više puta selili iz stana u stan, iz mjesta u mjesto. Sada su dobili prvu „pravu“ crkvenu strukturu, katedralu, premda još nije dovršena. Uz nju se dovršava i pastoralni centar. No, kako se dovršava crkva, zgrada, tako raste i Crkva, zajednica koja je svoje djelovanje započela s prvim misionarima koji su došli na dvor velikoga kana Mongola još negdje u 13. i 14. stoljeću. Bili su to Giovanni da Pean del Carpino, Giovanni da Montecorvino, William Rubruck kao i poznati korčulanski moreplovac Marko Polo. Veliki Kublaj-kan osobito se zanimao za kršćanstvo, pa je osobno od pape Klementa IV. zatražio da se njegov narod pouči u kršćanstvu i znanosti. I Marko Polo 17. je godina služio na njegovom dvoru. „To je bilo moguće samo zato što su veliki mongolski kanovi, počevši od najvećega od svih njih Džingis-kana, pokazivali onakvu mudrost kakva je bila vrlo rijetka u 13. stoljeću, to jest toleranciju i prihvaćanje svih religija. Moram primjetiti da bi ova mudrost vaših predaka i danas mogla biti načelo koje je vodilo one koji su oblikovali vaš novi ustav, jer su u njega uključili temeljno pravo na vjeru i na vjersku slobodu“, rekao je mons. Sepe.

M. K.

Vjera nadilazi politiku

„Među nama nikad nije bilo oružanih napada, ne opterećuju nas djela okrutnosti, nasilja i neprijateljstva. Također nismo si, hvala Bogu, nanijeli velikih nepravda. Nasuprot tome, među nama su stoljećima prevladavale razmjernije simpatije koje su omogućavale plodne razmjene na političkom, gospodarskom, kulturnom i duhovnom području, što nas je uzajamno obogaćivalo”, rekao je predsjednik Slovenske biskupske konferencije mons. Franc Rode.

Dok na političkoj pozornici sije vaju iskrice između hrvatskih i slovenskih vodećih političara oko brojnih nerazriješenih pitanja, u Crkvi se ta dva naroda složno Bogu mole, duhovno nadahnjuju i pokazuju

„Također nismo si, hvala Bogu, nanijeli velikih nepravda. Nasuprot tome, među nama su stoljećima prevladavale razmjernije simpatije koje su omogućavale plodne razmjene na političkom, gospodarskom, kulturnom i du-

vić uspostavio je novu župu, a za župnika je imenovao Iliju Janjića.

U znaku promicanja novih vjeronaučnih udžbenika održana je Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje u osnovnim školama. Vjeroučiteljski dan održan je i u požeškoj biskupiji, dok su se i u drugim biskupijama diljem Hrvatske i BiH vjeroučitelji na stanovit način pripremali za novu školsku godinu. U prostorijama pazinskog kolegija Klasične gimnazije održan je seminar za formaciju biskupijskih animatora za razvoj župnog Caritasa i volontarijata. To je seminar jedan u nizu od desetak seminara koje organizira Hrvatski Caritas u sklopu dvogodišnjeg projekta „Razvoj i obnova župnih Caritasa i volontarijata”.

U okviru Srednjoeuropskog Katoličkog dana u Mariji Bistrici Hrvati i Slovenci su zajedno slavili Boga

Snimio: Z. Alešić/Arhiv „GK”

bratsku ljubav. Tako se u Mariji Bistrici u okviru Srednjoeuropskog Katoličkog dana okupilo više od deset tisuća hrvatskih i slovenskih vjernika predvođenih s dvadesetak nadbiskupa i biskupa te brojnim svećenicima. Na slavlju su sudjelovali visoki crkveni predstavnici iz Bosne i Hercegovine, Mađarske, Slovačke, Austrije, Poljske. Na početku misnog slavlja predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić istaknuo je da pod geslom „Krist — nada Europe” na početku trećeg tisućljeća vjernici katolici moraju posvijestiti svoj poziv i zadaću u izgradnji nove Europe koja ne smije zaboraviti svoje kršćanske korijene. Za vrijeme misnog slavlja koje su uveličali hrvatski i slovenski zborovi s posebnim preprogramom propovijedao je predsjednik Slovenske biskupske konferencije ljubljanski nadbiskup mons. Franc Rode. Istaknuo je kako je između ostalog svrha hodočašća da se utvrde veze prijateljstva ta dva naroda. Posebno je istaknuo da je za razliku od mnogih europskih naroda slovensko-hrvatski spomen čist. „Među nama nikad nije bilo oružanih napada, ne opterećuju nas djela okrutnosti, nasilja i neprijateljstva”, rekao je mons. Rode.

hovnom području, što nas je uzajamno obogaćivalo.”

Na Krbavskom polju crkva hrvatskih mučenika

Na najvećem hrvatskom stradalistu Udbini, gdje su za vrijeme Drugoga svjetskog rata partizansko-četnički i srpski zlikovci istjerali sve Hrvate, a gdje je u jednom danu 9. rujna 1493. godine ubijeno najviše Hrvata od turske ruke (oko deset tisuća) u uto-rak 9. rujna priređen je vjernički skup. Misno slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić dok je propovijedao mjesni biskup mons. dr. Mile Bogović. Riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić predao je temeljni kamen koji je blagoslovio Sveti Otac za izgradnju crkve hrvatskih mučenika. Na skupu su nazočili visoki hrvatski dužnosnici predvođeni predsjednikom Hrvatskoga sabora Zlatkom Tomčićem.

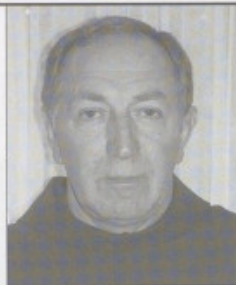
Nova župa na Plitvicama

U Zagrebu je krajem kolovoza održan redovnički tjedan na kojem se okupilo stotinjak redovnika i redovnica. Posljednjeg dana kolovoza u nacionalnom parku na Plitvicama biskup gospičko-senjski mons. dr. Mile Bogo-

Sve teži položaj Hrvata katolika u Bosni

Težak položaj katolika u Bosni i Hercegovini potvrđuje još jedan u nizu napad na redovnicu u Sarajevu 26. kolovoza. Dok je časna sestra iz Generalnog tajništva Biskupske konferencije bila na tržnici Markale doživjela je niz uvreda i verbalnih napada. U istočnohercegovačkoj općini Stolac vjernici i stanovnici u posebnoj svečanosti proslavili su 125. obljetnicu Hercegovačkoga ustanka kojeg je podigao don Ivan Musić. Osnovan je Apostolski egzarat Srbije i Crne Gore za katolike bizantskog obreda, priopćeno je 28. kolovoza iz Apostolske nuncijature Srbije i Crne Gore. Novi egzarat nastao je izdvajanjem iz područja jurisdikcije Križevačke biskupije, a za prvog apostolskog egzarchu imenovan je Đuro Džudžar. U pastoralnoj brizi o Hrvatima izvan granica Republike Hrvatske i BiH zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić pohodio je vjernike u subotičkoj biskupiji u nedjelju 31. kolovoza. Početkom kolovoza u Medugorju je održan Molitveni sabor svjetske mladeži, na kojem je sudjelovalo 17.000 mladih iz cijeloga svijeta.

A.O.

Piše:
fra Josip Bebić,
delegat

Zahvala za zajedništvo

„Samo Te onaj može tražiti koji Te je već našao.” Sv. Bernard

Četvrt stoljeća u životu čovjeka vrijeme je u kojem nakon svih obveza koje propisuju ili sugeriraju odgoj, školovanje i društvena zajednica počinje doba zrelosti, rezultata, susreta s uspjesima i problemima na koje su ljudi pripremljeni. Da je postojala samo zbog takvih, „Živa zajednica” podigla bi, odgojila i uputila u život gotove ljude. Radeći za sve dobi i sve naraštaje glasilo s četvrt stoljeća izlaženja ostavilo je trag na cijelom stoljeću čitatelja. U danim uvjetima i prostoru u kojem je objavljivani mjesečni list tako sretna imena, „Živa zajednica” često je zamjenjivala specijalizirana glasila, ljudsku sredinu, izdvojenost u tuđini i iskorijenjenost u odrastanju. Bio je informativni i zaštitnički oslonac ljudima kojima su, sigurno češće nego većini, bili potrebni i suosjećanje i potpora, ili je to barem želio biti. Ako je i uspio onda, danas u proslavi obljetnice može svojim bivšim i sadašnjim urednicima i suradnicima biti na ponos jer su ponajprije upornošću uspjeli posvjedočiti nezamjenjivu potrebu ljudi da pouzdanje u Gospodina i sjećanje na Domovinu prožmu u sadašnjosti svih onih čije su godine prolazile u nostalgiji i nadi, uvijek između onog što je bilo i onog što će biti.

„Živa zajednica” bila je s nama i da bi nas, dragi čitatelji, opomenula na činjenicu da čovjek treba biti svjestan svakog dana

upravo zato jer se nijedan od njih ne da ni zaobići ni za sutra sačuvati. Da bi vas poduprla u vašoj dobroti i u tuzi i da bi skupa s vama sačuvala sjećanja na sva vremena kroz koja

smo zajedno prolazili. A prolazili smo vrijeme dolaska u novu sredinu, zdvojne godine, borbu za svakodnevicu i za očuvanje prava na Vječnu domovinu. Pokušali smo zajedno s vama i ponajprije uz Božju pomoć, proći i godine teške i slavne, strepiti za Domovinu i veseliti se slobodnoj Hrvatskoj, ali živjeti ovdje u Njemačkoj, ostati u njoj djeca Božja i paziti da to budu i naši mladi. Radalo se i umiralo, primali se sveti sakramenti, natjecalo u životu i sa životom u znanju, umijeću, izdržljivosti. Danas vjerujemo kako smo uspjeli jer ste i dalje voljni čitati nas.

Zbog toga je o jubileju 25. obljetnice izlaženja našega mjesečnika „Žive zajednice” došlo vrijeme da

„Živa zajednica” bila je s nama i da bi nas opomenula na činjenicu da čovjek treba biti svjestan svakog dana upravo zato jer se nijedan od njih ne da ni zaobići ni za sutra sačuvati. Da bi vas poduprla u vašoj dobroti i u tuzi i da bi skupa s vama sačuvala sjećanja na sva vremena kroz koja smo zajedno prolazili. A prolazili smo vrijeme dolaska u novu sredinu, zdvojne godine, borbu za svakodnevicu i za očuvanje prava na Vječnu domovinu.

ponajprije zahvalimo Bogu za dar zajedništva jer smo samo s Njegovom pomoći i razasuti svijetom uspjeli ostati živa zajednica. Ne treba zaboraviti da su pastoralni radnici i

radnice tomu posvetili cijeli svoj život. Uspjeli smo to svojim glasilom i posvjedočiti. Uspjeli smo to i zahvaljujući vašemu predanom radu i pot-

Radeći za sve dobi i sve naraštaje glasilo s četvrt stoljeća izlaženja ostavilo je trag na cijelom stoljeću čitatelja. U danim uvjetima i prostoru u kojem je objavljivani mjesečni list tako sretna imena, „Živa zajednica” često je zamjenjivala specijalizirana glasila, ljudsku sredinu, izdvojenost u tuđini i iskorijenjenost u odrastanju. Bio je informativni i zaštitnički oslonac ljudima kojima su, sigurno češće nego većini, bili potrebni i suosjećanje i potpora, ili je to barem želio biti.

pori. Kao suradnici, podupiratelji ili čitatelji svi ste u tome pomogli svih proteklih godina.

Ne možemo zaboraviti i redovitu potporu Njemačke biskupske konferencije, bez koje zacijelo naš list ne bi mogao toliko godina redovito izlaziti. Zahvaljujem Svevišnjemu za sve Vas i za 25 godina izlaženja „Žive zajednice”.

Sjećajući ih se i nadajući se da nam je i budućnost zajednička na zadacima koje i znamo i pokušavamo ostvariti, čestitam svima koji su pripomogli u prvoj četvrtini stoljeća „Žive zajednice”. Molim Gospodina da ih sve obilato nagradi u ovom i drugom životu: „Dobrota Jahve, Boga našega nek bude nad nama, daj da nam uspije djelo naših ruku, djelo ruku naših nek uspije” (Ps 90).

Mir i dobro želim svima. ■

živa zajednica

DM 0,50

br.1

rujan

1978

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA · FRANKFURT n/M

»LEBENDIGE GEMEINDE« · MITTEILUNGSBLATT DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

Riječ urednika

Evo nas prvi put k vama s novim listom „ŽIVA ZAJEDNICA“. Samo ime jednostavno govori što vam on u ovom trenutku poručuje i što bi vam želio biti. Iznikao je među nama, koji smo dobrim dijelom iskorijenjeni iz obiteljske i župne zajednice. Svima takvima je i upućen: mladima i starijima, osamljenima, raspršenima i zaposlenima u najzabitnijim mjestima. Da bismo iskusili što znači biti kršćanska zajednica, potrebno je da se susrećemo u obiteljima, u grupi prijatelja, na priredbama i izletima, na vjeronauku, na euharistijskom slavlju i drugim prigodama. Kad doživimo istinsko zajedništvo postajemo sposobniji za život i rad. Osjećaj pravog zajedništva krijepi i jača čovječji duh. Osjećati, surađivati i živjeti u takvoj zajednici, imati srca za drugoga, znači živjeti Evandjelje i biti kršćanin.

Osim informacija, povijesti i rada pojedinih misija, savjeta iz socijalnog ureda, te malo prostora za mlade i obitelji, nastojat ćemo donositi u mjesečnim prilozima sadržaje koji bi mogli biti svima od duhovne koristi. Ovaj je broj pretežno posvećen susretu mladih i biblijskoj olimpijadi u SR Njemačkoj, koja je održana 17.6.1978. Bilo je to uistinu zajedništvo okupljeno snagom Duha, koje je obogatilo i osvježilo mlade i starije. Ono čini da u i golemim prostranstvima ostanemo zajedno, pa čak i onda kad smo raspršeni i najviše udaljeni. Hrvatski biskupi u božićnoj poslanici 1969. pišu radnicima u inozemstvu: „U mnoštvu iseljenika iz domovine.....katolici Hrvati su najbrojniji. Kršćanska ljubav nas obvezuje da suosjećamo brige svih ljudi i svakog naroda, a jer je čovjek krvnom vezom i sviješću na oso-

bit način vezan sa zajednicom svoga naroda, duboko smo suživljeni sa životom i problemima svoga hrvatskoga naroda.“

Pred trinaest stoljeća krvna nas je veza povezala jednom vjerom, jednom kulturom i baštinom.

U istom pismu nam poručuju: „Raspršeni, sakupljate se oko Božjeg oltara!“ U izgradnji kršćanske zajednice središte je Euharistija. Po njoj se Crkva-zajednica izgrađuje i očituje kao zajednica vjere, zajednica nade i ljubavi. Svakonedjeljno zajedničko proživljavanje svetih otajstava muke, smrti i uskrsnuća našega Gospodina učinit će, da rasuti članovi istinski i zbiljski osjećaju sa svojom zajednicom i to ovdje, u inozemstvu, kao i na rodnoj grudi. To zajedništvo jest vertikala, koja se uspinje do samog Boga, a horizontala koja dopire do svih članova zajednice. Samo s Kristom postajemo i ostvarujemo djelotvornu i živu kršćansku zajednicu.

o. Bernardo Dukić

Za Duhove, 13. - 15. V.o.g., upriličile su hrvatske misije iz: Duisburga, Essena, Gelsenkirchena, Lüdenschelda, Moersa i Mülheima hodočašće u Lurd. Na slici: naši hodočašnici pred Gospinom bazilikom.

Piše: Adolf Polegubić

Nezaobilazna uloga

„Živa zajednica“ je list hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj, koji objavljuje Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta. U rujnu ove godine navršava se punih 25 godina izlaza lista, koji je dobio naziv po živoj vjerskoj zajednici Hrvata katolika u dijaspori. Taj naziv također označava i živu hrvatsku nacionalnu zajednicu.

Isus Krist je kršćanina, ali i svim ljudima dobre volje, ostavio u baštinu svoju Radosnu, Dobru ili Blagu vijest. Isus je svojim učenicima dao poslanje i zadatak tu Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu i čovjekoljublju naviještati i širiti. Crkvi danas stoje na raspolaganju brojna sredstva kojima se Isusova Radosna vijest može širiti i tumačiti.

Važnost medija u suvremenom navješćivanju Evanđelja

Tijekom povijesti, ali nista manje i danas, u navješćivanju i širenju Evanđelja nezaobilnu je ulogu imala riječ, bila ona izgovorena ili napisana. Tako su se kroz povijest razvili razni načini navješćivanja Evanđelja. Često se to činilo izravnim usmenim propovjedaњem, ali i pisanom riječi u obliku poslanica, održavanja sabora, susreta, razgovora i sl. Nakon otkrića tiska sve veću ulogu ima upravo tiskovno navješćivanje Evanđelja. Pritom se dako uz brojna izdanja Biblije, bogoslu-

žnih i nabožnih knjiga, misli i na široki spektar tiskovnog gradiva. Tako da se danas suvremenim teološkim rječnikom može govoriti i o pastoralnom djelovanju tiskom.

Stoga je vrlo važno da suvremeni pastoralni djelatnici shvate kako je to danas nužnost, nešto bez čega se ne može učinkovito čovjeku našeg vremena naviještati Radosna vijest. Na to je još 60-ih godina prošloga stoljeća upozoravao i sarajevski svećenik Čedomil Čekada: „Dušobrižnik, koji ne shvaća značenja i zadatke dobrog tiska, pa makar on bio najrevniji na oltaru, na propovjedaonici i u ispovjedaonici, nije pastir što ga iziskuje Crkva u današnja vremena. Dobar tisak je u današnja vre-

mena druga propovjedaonica. On vrši zadaću pučkih misionara.“

Pritom su posebno važni listovi i časopisi. Danas se u Crkvi, bilo općoj, kajevnoj ili mjesnoj, objavljuju

List je u početku bio biltenskog karaktera, u njemu su objavljivani važniji crkveni dokumenti, vijesti iz Crkve u domovini i svijetu, događanja u hrvatskim katoličkim zajednicama u Njemačkoj, imena krštenih, vjenčanih, umrlih. Također su se objavljivali i članci o hrvatskoj povijesti i kulturnoj baštini

brojne tiskovine. Tome valja također pridodati i one koje su tzv. svjetovne, ali po svojoj koncepciji promiču kršćanske vrijednosti. Upravo će preko tih tiskovina, za razliku od onih koje su strogo crkvene, kršćanska poruka doći do puno šireg kruga čitatelja.

No, tu su danas uz tiskovne medije i audio-vizualni mediji koji imaju veliku ulogu u današnje vrijeme brzog tempa života i još bržeg protoka informacija; primjerice radio, televizija, a u posljednje vrijeme revoluciju u tom smislu je donio upravo internet. Kolika je danas važnost interneta kao sredstva suvremene komunikacije, govori i to da i sam Papa Ivan Pavao II. govori o internetu kao forumu kojim se također može i treba širiti kršćanska poruka.

Drugi vatikanski sabor i mediji

Drugi vatikanski sabor koji je djelovanju Crkve u suvremenom svijetu otvorio „i prozore i vrata“, jedan je dokument posvetio upravo sredstvima društvenog priopćavanja. Riječ je dakako, o Dekretu o sredstvima društve-

„Živa zajednica“ na smotrama crkvenih zborova odraslih

„Žive zajednice“

nog priopćavanja „Intrer Mirifica“. „Katolička Crkva, jer ju je Krist ustanovio da donosi spasenje svim ljudima te stoga nagnana nužnošću evangelizacije, smatra da pripada njezinoj dužnosti da i pomoću sredstava društvenom priopćavanja propovijeda i da ljude uči o njihovoj ispravnoj uporabi“ (Intrer Mirifica, 3). Pritom je svakako važno, kako Dekret ističe i obrazovanje autora, bilo klerika i redovnika ili vjernika laika, ali i obrazovanje primalaca. Važno je upozno-

i Papinsko vijeće za društvene komunikacije. Vijeće djeluje na promicanju tih sredstava u vjerske svrhe, ali se i određuje prema zlouporabi tih sredstava. Papa svake godine u povodu crkvenoga Dana sredstava društvenoga priopćavanja, 12. svibnja, piše zasebnu poruku te tako ukazuje na važnost tih sredstava za suvremeni način navještanja Radosne vijesti. Svoju ovogodišnju tradicionalnu poruku novinarima za 37. Svjetski dan obavjesnih sredstava, koju je Papa uputio na

zabluda i etničkog čišćenja.“ Papa je također upozorio na medijsko „huškanje“ u ime religije i takvo ponašanje ocijenio posebno teškom povredom istine i pravednosti. Dužnost je medijskih djelatnika pridonositi miru u svim dijelovima svijeta. Radi se o tome da se treba srušiti zidove nepovjerenja i promicati razumijevanje za stajališta drugoga i zauzeti se za međusobno poštovanje među narodima, stoji u poruci Svetoga Oca, koji je pozvao medijske djelatnike da ne vode računa samo o materijalnim aspektima već da služe istinskim potrebama društva. Istaknuo je također ulogu glasila kao ključnih čimbenika u današnjem svijetu, a njihova povlaštena služba obvezuje sve medijske djelatnike. Također je upozorio kako su sukobi, ratovi, teroristički napadi i nesigurnost na Bliskom istoku i u Svetoj zemlji činjenice današnjeg svijeta, te je pritom podsjetio na glavne točke enciklike „Pacem in Terris“ te je pozvao novinare i djelatnike u javnim glasilima da uvijek hrabro budu poštuju istinu i budu u službi istine i bližnjih, promičući u svojim napisima istinu, pravdu, solidarnost i mir među ljudima i narodima. Katolička se Crkva također u ne tako davnoj povijesti zauzimala za etičko-medijske teme imajući uvijek pred sobom konkretnu osobu. U središtu takvog zauzimanja je bila temeljna norma nepovredivosti ljudskog dostojanstva, kako piše Helmuth Rolfes u svom tekstu „Katholische Kirche und Medienethik“, objavljenom u međunarodnom časopisu za komunikaciju u religiji, Crkvi i društvu (br. 4, 2002.).

Dosadašnji glavni urednici: fra B. Dukić, fra I. Vugdelija, don Ž. Kustić, fra A. Batinić

riti da je velika odgovornost na onima koji djeluju u medijima, jer izravno utječu na formiranje svijesti drugih osoba. Važno je također kakav im se sadržaj nudi, i na koji ga način prima. Dekret upozorava i na moguću zlouporabu tih sredstava: „Neka se prije svega promiče dobar tisak. Da bi se čitatelji potpuno proželi kršćanskim duhom neka se utemelji i promiče doista katolički tisak. Neka se on — započet i ovisan, bilo neposredno od samog crkvenog autoriteta bilo od katoličkih muževa — otvoreno objavljuje s tom namjerom da oblikuje, učvršćuje i promiče javno mnijenje koje je suglasno s prirodnim pravom i katoličkim naukom i načelima. Neka širi i ispravno tumači događaje koji se tiču crkvenog života. Neka se vjernici nastoje uvjeriti o potrebi čitanja i širenja katoličkog tiska da bi sebi stvorili kršćanski sud o svim događajima“, kaže Dekret u točki. 14.

Papinsko vijeće za društvene komunikacije

Uz brojne kongregacije i vijeća u Crkvi djeluje već više od pola stoljeća

blagdan sv. Franje Saleškoga, zaštitnika novinara, 24. siječnja, naslovio je „Obavjesna sredstva u službi istinskoga mira u svjetlu enciklike Pacem in Terris“, pape Ivana XXIII. „Novinari i medijski djelatnici ne smiju se dati zavesti da potiču pojedinačne skupine jedne protiv drugih, posebno na području klasa, nacionalizma, rasističkih

„Žz“ na pastoralnim susretima hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe

Za delegata fra Josipa Klarića pokrenut je poseban prilog na njemačkom jeziku

Valja također podsjetiti kako je Crkva dosad objavila brojne dokumente koji se odnose na ta sredstva kao na primjer: Enciklika pape Pija XI. o filmovima „Vigilanti cura“, 29. lipnja 1936.; Enciklika pape Pija XII. „Miranda Prorsus“, 8. rujna 1957.; Apostolsko pismo da se sv. Klara proglasi za nebesku zaštitnicu televizije, 21. kolovoza 1958.; Apostolsko pismo „Boni Pastoris“, od 22. veljače 1959.; Već istaknuti koncilski dekret „Inter Mirifica“, 4. prosinca 1963.; Pastoralna uputa Papinskog vijeća za sredstva društvenog priopćavanja „Communio et progressio“, 23. svibnja 1971.; Smjernice za odgoj budućih svećenika s obzirom na medije, 19. ožujka 1986.; Pornografija i nasilje u medijima: pastoralni odgovor, 7. svibnja 1989.; Kriteriji za ekumensko i međuvjersko zajedničko djelovanje u području medija, 4. listopada 1989.; Pastoralna uputa Papinskog vijeća za sredstva društvenog priopćavanja „Aetatis Novae“,

22. veljače 1992.; Etika u promidžbi, 22. veljače 1997.; Etika u društvenoj komunikaciji, 2. lipnja 2000.; Etika na internetu, 28. veljače 2002. te Crkva i internet, 28. veljače 2002. Naravno o svemu tome može se čitati na njemačkom i drugim europskim jezicima na internet stranicama na adresi: www.vatican.va Valja također istaknuti kako je jedan broj navedenih dokumenata, posebno onih poznatijih preveden i na hrvatski jezik.

Dvadeset i pet godina „Žive zajednice“

Kako je mnogima poznato, „Živa zajednica“ je list hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj, koji objavljuje Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta. U rujnu ove godine navršava se punih 25 godina izlaženja lista, koji je dobio naziv po živoj vjerskoj zajednici Hrvata katolika u dijaspori. Taj naziv također označava i živu hrvatsku nacionalnu zajednicu. List je u početku bio biltenškog karaktera, u njemu su objavljivani važniji crkveni dokumenti, vijesti iz Crkve u domovini i svijetu, događanja u hrvatskim katoličkim zajednica-

ma u Njemačkoj, imena krštenih, vjenčanih, umrlih. Također su se objavljivali i članci o hrvatskoj povijesti i kulturnoj baštini. Taj trend list je slijedio i kasnije, ali su se iz godine u godinu uvodile i nove rubrike te se nastojalo oko poboljšanja grafičkog izgleda lista. Jednom riječju: tematika lista bila je posvećena vjersko-crkvenim, ali i općedruštvenim temama. List je također, poglavito za vrijeme glavnog urednika fra Ante Batinića, pokušao stvarati i javno mnijenje među Hrvatima u dijaspori, i to preko motrišta, komentara, osvrti i mišljenja. Svoja dugogodišnja motrišta objavljivana u „Živoj zajednici“ fra Anto je 2002. godine objavio u zasebnoj knjizi „Dijasporske godine“, u izdanju Hrvatskoga dušobrižničkog ureda.

O. Bernardo Dukić je samostalno uređivao „Živu zajednicu“ od br. 1. 1978. do br. 6. 1979. Od br. 7. 1979. do br. 3. 1983. kao urednici se potpisuju pok. fra Ignacije Vugdelija i fra Bernardo Dukić. Od br. 4. 1983. do br. 9. 1991. urednik je „Žive zajednice“ pok. fra Ignacije Vugdelija. Nakon pok. fra Ignacija od br. 10. 1991. do br. 12. 1993. glavni je urednik don Ante Živko Kustić. Fra Anto Batinić je glavni urednik od br. 1-2. 1994. do br. 11. 2002. Od br. 12. 2002. godine na mjesto glavnog urednika dolazi dr. Adolf Polegubić, koji jedini od svih dosadašnjih urednika nije svećenik.

„Žz“ na smotrama dječjih crkvenih zborova

U središtu zanimanja lista je općenito hrvatski čovjek u dijaspori, bilo „gastarbajter“ prve generacije, naši ljudi „na crno“, pripadnici druge generacije, poslovni ljudi, intelektualci, kulturni djelatnici. List posebno prati brojne aktivnosti naših misija, na suvremen način piše o vjeri, vjerskim, socijalnim i obiteljskim, kulturnim temama, objavljuje razgovore s istaknutim ljudima iz crkvenog i općedruštvenog života iz dijaspore ili iz domovine. U listu se također vodi računa o čistoći hrvatskog jezika, tako da to može biti od koristi Hrvatima, koji lošije govore hrvatski. Stranice su na njemačkom jeziku uvedene od br. 3 1998. u zasebnom „Prilogu na njemačkom jeziku“. Nalaze se u sredini lista, tako da oni koje te stranice posebno zanimaju, poglavito odgovorni u Crkvi u Njemačkoj, mogu istrgnuti i

kronološki sačuvati. Više su se puta zbog toga čule i pohvale od predstavnika njemačke Crkve. Jedno od važnijih poglavlja knjige fra Josipa Klarića „Hrvatsko iseljništvo u Njemačkoj na pragu asimilacije“, Biblioteka „Ravnokotarski Cvit“, knjiga br. 13, Lepuri, 2002., upravo su njegova Delegatova pisma koja je tijekom pet godina objavljivao u „Živoj zajednici“ na njemačkom jeziku.

Prvi broj na osam stranica

Prvi broj „Žive zajednice“ izašao je u rujnu 1978., a takasnji pokretač lista i prvi urednik fra Bernardo Dukić započeo je svoju Urednikovu riječ riječima: „Evo nas prvi put k vama s novim listom 'Živa zajednica'“. Valja također napomenuti kako je prvi broj brojio svega osam stranica. O. Dukić je samostalno uređivao „Živu zajednicu“ od br. 1. 1978. do br. 6. 1979. Od br. 7. 1979. do br. 3. 1983. kao urednici se potpisuju pok. fra Ignacije Vugdelija i fra Bernardo Dukić. Od br. 4. 1983. do br. 9. 1991. urednik je „Žive zajednice“ pok. fra Ignacije Vugdelija. Nakon pok. fra Ignacija od br. 10. 1991. do br. 12. 1993. glavni je urednik don Ante Živko Kustić. Fra Anto Batinić je glavni urednik od br. 1–2. 1994. do br. 11. 2002. Od br. 12. 2002. godine na mjesto glavnog urednika dolazi dr. Adolf Polegubić, koji jedini od svih dosadašnjih urednika nije svećenik.

„To je svojevrsna kronika o jednom teškom vremenu i našim ljudima u njemu, raspršenim diljem Njemačke, Europe i svijeta. To je kronika o očuvanju i rastu vjere tih ljudi, o

„Žz“ na Biblijskim olimpijadama

praćenju i osmišljavanju njihove ljudske, društvene, političke i kulturne dimenzije“, napisao je fra Anto Batinić u uvodniku jubilarnog broja u povodu 20. obljetnice „Žz“ 1998. U sadržaju od prvog do posljednjeg broja lista provlače se ideje o vjeri u Boga, ali i vjernosti Bogu naših ljudi; o njihovoj neraskidivoj povezanosti s Katoličkom Crkvom, bilo onom općom ili domovinskom, o njihovoj neuništivoj svijesti pripadnosti hrvatskom narodu i hrvatskoj domovini. Može se doista reći da su Hrvati u dijaspori desetljećima imali i još uvijek imaju tri osnovna gesla življenja i djelovanja: bogoljublje, čovjekoljublje i domoljublje. Tijekom godina izlazenja list se pokušao u više navrata modernizirati, obogatiti kako u sadržajnom i tako i u tehničkom smislu. S obzirom da

se poglavito osmostaljenjem Republike Hrvatske očekivao veliki povratak naših ljudi iz dijapsore, i prognoza izlazenja „Žive zajednice“ nije bila dugovječna. No, mi smo još uvijek tu. Ne samo da se nije veliki broj naših ljudi vratio u domovinu, već je taj broj u posljednjih deset godina iz godine u godinu rastao. To se i na Pastoralnom skupu hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe 2002. godine u Opatiji moglo čuti od istaknutoga hrvatskog demografa dr. Anđelka Akrapa koji kaže kako je „od 1991. do 2001. iz Hrvatske prema Zapadu iselilo do 200.000 osoba. U tome broju su prema procjenama između 170.000 do 180.000 Hrvati bilo iz Hrvatske ili iz Bosne i Hercegovine“. S našim narodom još uvijek dijelimo njegovu iseljeničku sudbinu. „Živa zajednica“ još uvijek traje. Mijenjaju se urednici, ali ona ostaje, kao budni kroničar dobrih i loših zbivanja u našem narodu na ovim prostorima.

„Žz“ na duhovnim vježbama za hrvatske svećenike i đakone

Važno područje hrvatske povijesti

Valja također istaknuti kako izlazenje „Žive zajednice“ prije svega ovisi o financijskoj pomoći Njemačke biskupske konferencije, ali i našim ljudima koji se nalaze u Njemačkoj. Potreba za „Živom zajednicom“ biti manja ako se bude veliki broj ljudi u doglednoj budućnosti odlučio za povratak u domovinu, ili ako se budu potpuno integrirali u njemačko društvo i Crkvu. No, ako se to i dogodi, bit ćemo ponosni na uvezane brojeve s kojima ćemo se i mi vratiti u domo-

„Žz“ na raznim okupljanjima u hrvatskim katoličkim zajednicama

vinu jer će u njima ostati zapisano zanimljivo i važno područje naše povijesti.

Dolaskom na mjesto glavnog urednika dr. Polegubić je u Uvodniku napisao: „Dosadašnji su urednici dali sve od sebe da ne zgasne naša živa pisana hrvatska riječ u ovome dijelu svijeta. Na tome im od srca zahvaljujem i obećavam da ću učiniti sve, koliko bude u mojoj mogućnosti, kako bih nastavio djelo u slu-

žbi svojih sunarodnjaka, Hrvata katolika, u ovoj zemlji bez obzira odakle poječu.“

List može ponajbolje izgledati, u njemu mogu biti ponajbolji tekstovi, ali ako ne nađe put do čitalačke publike to nista ne koristi. U tome važnom lancu, uloga voditelja hrvatskih katoličkih misija, pastoralnih suradnika i suradnika te socijalnih radnika i radnika je veoma važna. Kako je poznato, list se ponajviše distribuira preko naših misija, te manjim brojem preko pretplatnika. I ubuduće se očekuje u tome smislu pomoć i suradnja.

Kako je vidljivo, u listu su neke naše misije više zastupljene, neke manje, a neke nikako. To je također područje o kojem bi valjalo povesti računa. Oni tekstovi koji ne dopiju u uredništvo ne mogu se ni objaviti. Uz sve aktivnosti u misijama, važna je također i njihova prisutnost u medijima. Pritom je važno pronaći nekoliko osoba koje će izvješćivati o važnijim događajima u misiji.

„Živu zajednicu“ ne možemo ne promatrati izvan problema opće krize vjerskog, ali i općenito, tiska u svijetu. To se odražava i na probleme i s našim vjerskim tiskom u domovini. Unatoč tome, može se reći kako je bilo

Izlaženje „Žive zajednice“ prije svega ovisi o financijskoj pomoći Njemačke biskupske konferencije, ali i našim ljudima koji se nalaze u Njemačkoj. Potreba za „Živom zajednicom“ bit će manja ako se u doglednoj budućnosti veliki broj ljudi bude odlučio za povratak u domovinu, ili ako se budu poptuno integrirali u njemačko društvo i Crkvu. No, ako se to i dogodi, bit ćemo ponosni na uvezane brojeve s kojima ćemo se i mi vratiti u domovinu, jer će u njima ostati zapisano zanimljivo i važno područje naše povijesti.

hrabro pokrenuti naš list poglavito u ono vrijeme, kad je u domovini još uvijek na snazi bio komunistički sustav, a također i bez velikih financijskih i tehničkih sredstava, stručne ekipe, distri-

Naša Crkva u domovini kao i u dijaspori davno je uočila značaj sredstava društvene komunikacije u suvremenom navješćivanju Božje riječi. U domovini su pokretani listovi i časopisi. Vjerska se poruka prenosi i

putem audio-vizualnih sredstava: radija, televizije, a u najnovije vrijeme i interneta.

U našoj Crkvi u dijaspori, poglavito u Njemačkoj, prije 25 godina se uvidjela važnost medijskog djelovanja među našim narodom u vjerskom, nacionalnom i općedruštvenom planu. Započelo se objavljivanjem lista „Živa zajednica“, koji ima nezaobilaznu ulogu u djelovanju našega naroda i Crkve u ovome dijelu svijeta. Kako jučer, tako i danas — za sutra.

Snimci: A. P. i Lj. M. B.

„Žz“ na susretima mladih i smotrama folkloru

bucijske mreže, ali i profila primalaca i čitatelja.

Zaključak

U suvremenom navješćivanju Evandjelja mediji imaju nezaobilaznu ulogu. Zahvaljujući revoluciji do koje se došlo na tom području, vijest, pa tako i Radosna vijest, u jednom trenutku može obići cijeli svijet.

Danke für die Gemeinschaft

„Nur jener kann Dich suchen, der Dich bereits gefunden hat.“ Hl. Bernhard

Liebe Schwestern und Brüder in Jesus Christus!

Ein Viertel Jahrhundert — das ist im Leben eines Menschen diejenige Zeit, in der er nach allen durch Erziehung, Schule und Gesellschaft auferlegten oder suggerierten Verpflichtungen den Abschnitt der Reife, der Resultate, der Begegnungen mit Erfolgen und Problemen antritt. Wenn sie nur für diese Menschen da gewesen wäre, dann hätte die „Lebendige Gemeinde“ fertige Menschen aufgezogen, erzogen und ihnen den Lebensweg gewiesen. Da sie für alle Altersgruppen und Generationen da war, hat dieses Mitteilungsblatt, das ein Viertel Jahrhundert veröffentlicht wird, seine Spuren auf der Leserschaft eines ganzen Jahrhunderts hinterlassen. Unter den gegebenen Bedingungen und in dem Raum, in dem dieses Monatsblatt mit dem so glücklichen Namen „Lebendige Gemeinde“ veröffentlicht wurde, hat es nicht selten spezialisierte Mitteilungsblätter, wie z. B. die menschliche Mitte, das Getrenntsein in der Fremde und die Auswurzelung im Reifeprozess ersetzt.

Da sie für alle Altersgruppen und Generationen da war, hat dieses Mitteilungsblatt, das ein Viertel Jahrhundert veröffentlicht wird, seine Spuren auf der Leserschaft eines ganzen Jahrhunderts hinterlassen. Unter den gegebenen Bedingungen und in dem Raum, in dem dieses Monatsblatt mit dem so glücklichen Namen „Lebendige Gemeinde“ veröffentlicht wurde, hat es nicht selten spezialisierte Mitteilungsblätter, wie z.B. die menschliche Mitte, das Getrenntsein in der Fremde und die Auswurzelung im Reifeprozess ersetzt.

Es ist stets ein informatives Blatt gewesen und diente als beschützender Halt für diejenigen Menschen, die mit Sicherheit mehr als andere Mitgefühl und Unterstützung benötigten, oder es wollte das zumindest sein. Wenn die „Lebendige Gemeinde“ das damals erfolgreich geschafft hat, so kann sie heute allen ihren ehemaligen und jetzigen Redakteuren und Mitarbeitern ein Grund zum Stolz sein, denn Letz-

tere haben insbesondere mit ihrer Beharrlichkeit das unersetzbare Bedürfnis der Menschen bestätigt, das Vertrauen in den Herrn und die Erinnerung an die Heimat in die Gegenwart all jener einzuweben, deren Jahre in Nostalgie und in der Hoffnung vergingen, stets zwischen dem, was war, und dem, was sein wird.

Die „Lebendige Gemeinde“ war mitunter auch deshalb mit uns zusammen, liebe Leserinnen und Leser, um uns an die Tatsache zu erinnern, dass sich der Mensch jedes Tages bewusst sein sollte, eben weil nicht ein einziger umgangen werden oder für Morgen aufgehoben werden kann. Und um Sie in Ihrer Güte und in Ihrer Trauer zu unterstützen, um zusammen mit Ihnen die Erinnerungen an alle Zeiten, durch die wir gemeinsam geschritten sind, zu erhalten. Und wir sind durch die Zeit der Ankunft in eine neue Lebensmitte, durch desperate Jahre, durch den Kampf für den Lebensunterhalt und den Erhalt des Rechts auf die ewige Heimat, geschrit-

ten. Wir haben zusammen mit Ihnen und mit Gottes Hilfe versucht, die schweren und aber auch glorreichen Jahre zu meistern, um die Heimat zu bangen und uns über das freie Kroatien zu freuen, aber hier in Deutschland zu leben, und in diesem Land Kinder Gottes zu bleiben

und darauf zu achten, dass dieses auch unsere Jugendlichen bleiben. Man gebar und man starb, man empfing die heiligen Sakramente und wetteiferte im Leben und mit dem Leben im Wissen, in der Geschicklichkeit und in der Ausdauer. Heute glauben wir, dass wir erfolgreich waren, weil Sie auch weiterhin gewillt sind, die Lebendige Gemeinde zu lesen. Daher ist mit dem 25-jährigen Jubiläum des Erschei-

Foto: A. Polegubić

Ohne finanzielle Unterstützung der Deutschen Bischofskonferenz könnte die „LG“ nicht erscheinen

nens unserer Monatsschrift „Lebendige Gemeinde“ die Zeit gekommen, zunächst einmal Gott für das Geschenk der Gemeinschaft zu danken. Denn nur mit seiner Hilfe haben wir es, obwohl in der Welt verstreut, geschafft, eine lebendige Gemeinde zu bleiben. Es darf nicht vergessen werden, dass die Pastoralarbeiter und Pastoralarbeiterinnen sich dieser Aufgabe ihr ganzes Leben lang gewidmet haben. Mit unserem Mitteilungsblatt ist es uns gelungen, dieses auch zu bezeugen. Zu diesem Erfolg haben auch Sie mit Ihrer ergebenen Arbeit und Unterstützung beigetragen. Als Mitarbeiter, Unterstützer oder Leser haben Sie all die Jahre hindurch mitgeholfen.

Wir dürfen auch die regelmäßige Unterstützung der Deutschen Bischofskonferenz nicht vergessen, ohne die unser Blatt ganz gewiss nicht so viele Jahre regelmäßig hätte erscheinen können. Ich danke dem Allmächtigen für Sie alle und für 25 Jahre „Lebendige Gemeinde“.

In der Hoffnung, dass wir auch in Zukunft in Bezug auf die Aufgaben, die wir kennen und zu verwirklichen suchen, gemeinsam schreiten werden, gratuliere ich allen, die im ersten Viertel Jahrhundert der „Lebendigen Gemeinde“ mitgeholfen haben. Ich bitte den Herrn, er möge sie alle reichlich beschenken, in diesem und im anderen Leben: „Es komme über uns die Güte des Herrn, unseres Gottes. Lass das Werk unserer Hände gedeihen, ja, lass gedeihen das Werk unserer Hände!“ (Ps 90).

Ich wünsche Ihnen allen Friede und Heil.

P. Josip Bebić, Delegat

Fünfundzwanzig lebendige

Im September 1978, vor genau 25 Jahren, erschien die erste „Lebendige Gemeinde“. Es war ein sehr bescheidener Anfang, diese erste Ausgabe zählte nur ganze acht Seiten.

Fünfundzwanzig Jahre ununterbrochenes Erscheinen dieses Blattes, während des Krieges in der Heimat und unter Emigrationsbedingungen, sind ein nennenswerter Erfolg. Es handelt sich hierbei um eine Chronik ganz besonderer Art über eine schwere Zeit und über unsere Landsleute, die in dieser Zeit leben, zerstreut in ganz Deutschland, Europa und in der Welt. Es ist eine Chronik über die Wahrung und den Wachstum des Glaubens dieser Menschen, über die Begleitung und Sinnverleihung ihrer menschlichen, gesellschaftlichen, politischen und kulturellen Dimension. Von der allerersten bis zu dieser Jubiläumsausgabe haben sich, wie eine feine Naht durch dieses Blatt Gedanken über Gott und den Glauben und über die Gläubigkeit unserer Landsleute hindurchgezogen; Gedanken über ihre unzertrennliche Verbundenheit mit der katholischen Kirche (der Weltkirche, der Ortskirche und der Kirche in der Heimat); über ihr unauslöschliches Bewußtsein, zur kroatischen Nation und

zur kroatischen Heimat zu gehören. Unter Heimat werden hier alle Gegenden verstanden, wo seit alters her und in großer Zahl Kroaten leben (Srijem, Boka Kotorska, Bačka). Im Vordergrund stehen hierbei jedoch Kroatien und Bosnien-Herzegowina, die heute zwei international anerkannte Staaten sind. Diese Botschaft findet sich zusammengefaßt im Refrain oder in der Parole, die lange Zeit bei verschiedenen Manifestationen gebraucht wurde: „Gott, der Kirche und der Heimat treu“. Liebe zu Gott, zu den Menschen und zur Heimat sind Grundsteine auf denen das Wirken der kroatischen Katholiken im Ausland beruht. Auch wenn dieses aus der Perspektive der Globalisierung für einige pathetisch und altmodisch klingen mag, ist in dieser Botschaft dennoch der Kern des gesamten Evangeliums enthalten: Die Liebe zu Gott und zu deinem Nächsten (dem Menschen). Auch der dritte Punkt, der die Liebe zur Heimat und zum eigenen, kroatischen, Volk ausdrückt, ist unstrittig. Er ist deshalb unstrittig, weil diese Heimat lange Zeit und verbissen verneint und bedrängt wurde, indem man versuchte, sie zu zerstören. Politische Verhältnisse und Armut haben demnach viele Men-

schen aus ihrer Heimat vertrieben, wobei die Entfernung die Sehnsucht nach der Heimat wachsen ließ und gleichzeitig die Hoffnung auf bessere Tage erhalten hat. Auf der anderen Seite ist diese Liebe zur eigenen Heimat und zum eigenen Volk ganz natürlich, aber sie schließt in keinem Fall die Liebe zu anderen Nationalitäten und Ländern aus.

„Das Evangelium Jesu ist die einzige Plattform“

Das Evangelium Jesu ist die einzige Plattform, auf der in einfacher und schöner Weise die Begriffe der Liebe zu Gott, zu den Menschen und zur Heimat ausgelegt und erläutert werden können. Jedes Abweichen von dieser Plattform wäre eine Verirrung.

Die „Lebendige Gemeinde“ hat sich stets gegen diese Abweichungen gewehrt und sich bemüht, auf der Grundlage des Evangeliums, den Kroaten beim Wachstum ihres Glaubens, und zwar des in tausendjähriger Überlieferung gelebten Glaubens des kroatischen Volkes, zu helfen. Es wird schwer sein, abzuwägen inwieweit das gelungen ist. Sicherlich konnte man, wie so immer, einiges mehr und besser machen, besonders

wenn es um die lebendige Kommunikation zahlreicher Landsleute geht. Aber die Hoffnung darf niemals aufgegeben werden. Sie gilt es, immer wieder aufs neue zu wecken.

Wir haben auch mehrmals schriftlich und mündlich die Priester und Pastoralmitarbeiter/-mitarbeiterinnen der kroatischen katholischen Missionen gebeten, uns interessante Beiträge aus dem Leben ihrer Mission zuzusenden. Viele von ihnen haben uns geschrieben, haben ihre Beiträge und Photographien geschickt, für die wir ihnen herzlichst danken möchten.

Foto: A. Polegubić

Stand der kroatischen katholischen Mission Frankfurt während des Kreuzfestes des Bistums Limburg am 13.9.2003. auf dem Römer in Frankfurt

Jahre

Bei dieser Gelegenheit möchten wir natürlich auch allen denjenigen danken, die die meiste Zeit und Arbeit in den Ausbau und in die Gestaltung unseres Blattes investiert haben und dies auch heute noch tun.

Bei dieser Gelegenheit möchten wir nochmals dem Begründer und langjährigen verantwortlichen Redakteur P. Bernard Dukić und dem verstorbenen langjährigen Chefredakteur P. Ignacije Vugdelija unseren Dank und unsere Anerkennung aussprechen.

Wir danken auch den bisherigen Chefredakteuren Don Živko Kustić und P. Anto Batinić. Während der Amtszeit des Delegaten und Verantwortlichen Redakteurs P. Josip Klarić wurden verschiedene Rubriken in deutscher Sprache einge-

Während der Interkulturellen Woche in Mainz haben am 14. 9. 2003. Kroaten und andere Völker einen gemeinsamen Gottesdienst im Mainzer Dom gefeiert

Die „Lebendige Gemeinde“ hat sich stets gegen diese Abweichungen gewehrt und sich bemüht, auf der Grundlage des Evangeliums, den Kroaten beim Wachstum ihres Glaubens, und zwar des in tausendjähriger Überlieferung gelebten Glaubens des kroatischen Volkes, zu helfen. Es wird schwer sein, abzuwägen inwieweit das gelungen ist. Sicherlich konnte man, wie so immer, einiges mehr und besser machen, besonders wenn es um die lebendige Kommunikation zahlreicher Landsleute geht. Aber die Hoffnung darf niemals aufgegeben werden. Sie gilt es, immer wieder aufs neue zu wecken.

führt, wofür wir uns hiermit herzlich bedanken.

Wir danken ebnefalls allen Mitgliedern, Mitarbeitern/-Innen der bisherigen und jetzigen Redaktion. Sie alle haben, jeder auf seine Art und Weise, zum 25-jährigen kontinuierlichen Erscheinen unseres Blattes (Zeitschrift) beigetragen.

Desweiteren ein herzlicher Dank an die Deutsche Bischofskonferenz für die finanzielle Unterstützung.

Es würde zuviel Platz einnehmen, wenn wir alle Namen derjenigen aufzählen würden, die uns mit Herz und Seele beigestanden haben. Darunter sind viele Priester, Ordensschwestern, Pastoralmitarbeiter/-mitarbeiterinnen und Sozialarbeiter/-arbeiterinnen, von denen einige bis zu 100 Exemplare der „Lebendigen Gemeinde“ bestellen und sie an unsere Gläubigen verteilen.

„Was ist die Zukunft der „Lebendigen Gemeinde“

Sie fragen sich vielleicht: „Was ist mit der Zukunft der „Lebendigen

Gemeinde?“ und „Wie sehen die Perspektiven dieses Blattes aus? Sowohl in diesem Artikel wie auch in einigen Artikeln unserer Ausgaben konnten Sie etwas über unsere (auch ihre) Zukunft bzw. Perspektiven lesen. Wir bemühen uns, das Blatt zu modernisieren und es inhaltlich und technisch zu bereichern. Und trotzdem sind wir nicht ganz zufrieden, denn die Auflage könnte mindestens doppelt so hoch sein, und das würde ja doppelt

so viele Leser bedeuten. Viel besser könnte auch die Zusammenarbeit seitens der Seelsorger und Pastoralmitarbeiterinnen und -mitarbeiter in unseren Missionen sein, bei denen, wie auch bei vielen Gläubigen, inzwischen eine gewisse Müdigkeit festzustellen ist, besonders bei denjenigen, die hier schon zwanzig und mehr Jahre leben. Unsere Jugendlichen, die zweite und dritte Generation, läßt sich nur schwer zum Lesen eines religiösen Blattes motivieren, das zudem noch hauptsächlich in kroatischer Sprache geschrieben ist. Selbst die deutsche Kirche scheitert an dem Versuch, ein religiöses Blatt mit hoher Auflage zu produzieren, besonders kein Blatt, das sich speziell an Jugendliche richtet und das mit den sogenannten weltlichen Blättern konkurrieren könnte. Die religiöse Presse befindet sich in einer Outsider-Position. Dennoch hängt die Zukunft der „Lebendigen Gemeinde“, ehrlich gesagt, in erster Linie von der finanziellen Unterstützung der Deutschen Bischofskonferenz ab, und erst dann von der Perspektive unserer Landsleute in Deutschland. Die Nachfrage nach der „Lebendigen Gemeinde“ wird dann davon abhängen, wieviele von ihnen sich zu einer Rückkehr in die Heimat entschließen und wieviele für eine gänzliche Integration in die deutsche Gesellschaft und Kirche. Und dennoch wird auf ihnen ein interessantes und wichtiges Kapitel unserer Geschichte geschrieben stehen.

A.B./A.P.

Danke für jede einzelne Erinnerung

Unser Mitteilungsblatt, die *Lebendige Gemeinde*, feiert ihr 25-jähriges Jubiläum. Der erste Gedanke, der mir bei diesem Satz durch den Kopf ging, war die Frage, ob es denn möglich sei, dass die Zeit wieder so schnell vergangen ist. Doch es ist wahr: Seit dem letzten Jahrestag der „Lebendigen Gemeinde“ sind wieder fünf Jahre — wie im Flug — **vergangen**.

Lebendiges Denkmal unserer eigenen Geschichte

Das 25. Jubiläum, das ist ein denkwürdiges Ereignis und eine gute Gelegenheit, bei all der Hetze und Eile des Alltags, für einen Moment Halt zu machen und nachzusinnen, was dieser besondere Jahrestag uns sagen oder zu denken geben möchte.

Jahrestage fordern uns auf, zurückzublicken auf Geschehenes — und manchmal werden mit solchen Ereignissen auch Gefühle und Stimmungen wieder wach, die uns im Heute noch einmal das Gestern **erleben lassen**. Und so wurden auch bei mir Erinnerungen und Gefühle aus längst vergangenen Zeiten wieder **ins Leben gerufen**, als ich in den alten Ausgaben der *Lebendigen Gemeinde* blätterte und die Photos und Artikel betrachtete.

Ich habe mich zu meinem Erstaunen sehr oft in der *Lebendigen Gemeinde* wiedergefunden; auf Photos — entweder allein oder in der Gruppe — manchmal mit viel Text, manchmal nur mit Bildunterschrift. Diese wertvollen Erinnerungen sind Überbleibsel vergangener Tage, die so nie wieder zurückkehren. Sie sind sozusagen Denkmäler unserer eigenen Lebensgeschichte. An manche

Dinge erinnern wir uns sehr gerne, schmunzeln oder lachen beim Gedanken daran, weil durch sie schöne Zeiten der Freude und Unbeschwertheit wieder **„lebendig“** werden. Andere, negative Erinnerungen stimmen uns wiederum traurig. Und alles andere als freudig war leider auch mein erstes Erscheinen in der *Lebendigen Gemeinde* im Jahr 1981, also vor genau 22 Jahren. Die Nachricht vom

Bibelolympiade und anderen Treffen. Da ich Organistin war und mich auch sonst in unserer kroatischen katholischen Gemeinde sehr engagierte, und zusätzlich noch in einer eigenen Musikformation sang und spielte, fand ich in der *Lebendigen Gemeinde* sehr viele Photos von Auftritten, die bei mir schon längst in Vergessenheit geraten waren. Aber nicht nur aus meiner frühen Jugend fand ich Pho-

tos, auch später gab es immer wieder Gelegenheiten und Ereignisse in meinem Leben, die von der *Lebendigen Gemeinde* festgehalten wurden. Ich bin erstaunt, wie viel ich in dieser Zeitung über mich selbst, meine **eigene Geschichte** nachlesen und nachschauen kann. Und so hat die *Lebendige Gemeinde* insgesamt das Leben des kroatischen Menschen hier in Deutschland von Anfang an **begleitet** und seine Mühen und Verdienste sorgfältig **festgehalten**, damit **nichts in Vergessenheit** gerät und alles für die Nachwelt **erhalten** bleibt. Damit ist dieses Blatt ein hervorragendes Werk mit bleibendem Wert. Sie ist und bleibt *Lebendiges Denkmal* unserer eigenen Ge-

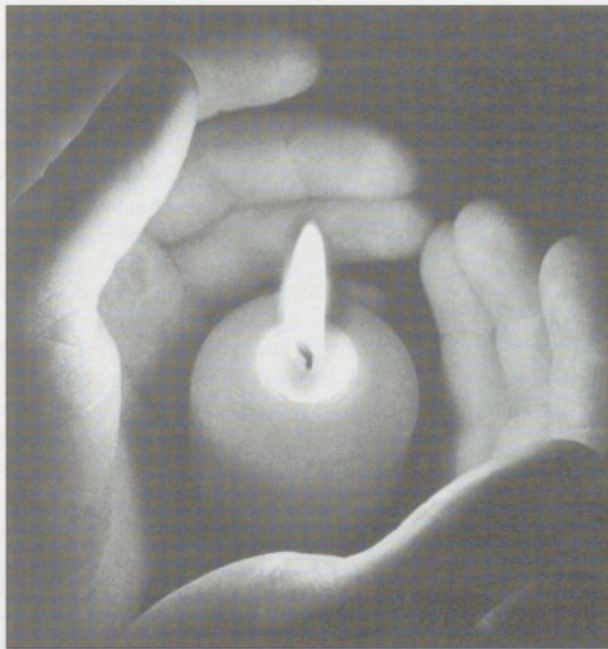

Foto: alphapress/Paborsky

Damit das Licht der „Lebendigen Gemeinde“ nicht erlischt

Tod meiner Mutter samt Bild vom Begräbnis hatte unser kroatischer Pfarrer damals an die Redaktion der *Lebendigen Gemeinde* geschickt, die das Material auch veröffentlichte. Auf dem Photo stand ich vor dem Grab meiner Mutter.

Von da an folgte eine ganze Reihe, zum Glück freudigerer Reportagen und Photos von Ereignissen, in denen ich mich auf unterschiedlichste Weise wiederfand: angefangen von unserer Folkloregruppe bei Ihren Auftritten in der Offenbacher Stadthalle, Photos von unserer Jugendgruppe, zahlreiche Bilder und Texte von der

Geschichte — und sie selbst ist dabei ein Teil dieser Geschichte.

Ich wünsche mir, dass die *Lebendige Gemeinde* diesen ihren 25. Jahrestag als Anlass und Ermutigung dafür auffasst, auch in Zukunft den hier lebenden kroatischen Menschen als Wegbegleiter und Chance für die Gegenwart zu dienen.

Meine Glückwünsche und mein aufrichtiger Dank richten sich an alle, die in welcher Weise auch immer, mitgewirkt haben an diesem wertvollen Geschenk: Danke für jede einzelne Erinnerung!

Antonia Tomljanović-Brkić

Nagrađeni radovi

Uredništvo i Izdavač mjesečnog lista hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj „Živa zajednica“ raspisali su u travnju 2003. Natječaj za kratku priču, pjesmu i crtež na temu Biblije pod nazivom „Biblija—knjiga mog života“. Nagrade za najbolju kratku priču, za najbolju pjesmu i za najbolji crtež su po 250 eura. Krajnji rok za slanje radova je bio do 5. rujna. U utorak 9. rujna sastao se ocjenjivački sud u sastavu: Antonija Tomljanović-Brkić, magister slavenske filologije; Željka Čolić, magister slavistike i germanistike i Adolf Polegubić, dr. pastoralne teologije, urednik „Žive zajednice“.

Nagrađeni:

Za najbolju kratku priču pod nazivom „**Budi volja Tvoja...**“ nagrađen je Marijan Markotić, Regensburg.

Za najbolju pjesmu pod nazivom „**Biblija — libar života mog**“ nagrađena je Sanja Balić Vuković, Berlin.

Za najbolji crtež pod nazivom „**Istočni grijeh pred Božjim sudom**“ nagrađena je Vlasta Jambrak, Stuttgart.

Dok čestitamo nagrađenima, ujedno zahvaljujemo svima koji su se javili na natječaj. Kako smo i obećali, u ovom jubilejskom broju „Žive zajednice“ objavljujemo nagrađene radove.

NAGRAĐENA PJESMA

Biblija — libar života mog

Ocu Josipu Baliću

*To divno svitlo uma liči tmicu grija,
ka čistilište srca tilom ori rič od Boga.*

*Judsko srce vapi tvoje slovo sveto,
piva psalme s anđelim, uči jubiti.*

*Tobom je ka bila hostija duša lipa,
i najtvrdi kamen hvalospjev bi satra.*

*Početak si jutra i konac svakog dana,
ka melem za grišnost, ka smrti spas.*

*Velikom me mudrosti ličiš, krvi diko,
ti si lik za molitvu i vapaju balot.*

*Šporke skaline srca darova san tebi,
jer si vično svitlo i libar života mog.*

Sanja Balić Vuković

NAGRAĐENA PRIČA

Budi volja Tvoja...

Filip je bio čovjek pedesetih godina, vesele naravi, temperamentnoga južnjačkog karaktera, prepun života i još neostvarenih planova. Otkako je sedamdesetih godina kao mladić pošao na rad u inozemstvo imao je samo jedan cilj: *postići* nešto u životu. Budući da je novac bio nužno sredstvo da se postavljeni ciljevi ostvare, Filip je desetljećima neumorno i danonoćno radio, ili — pučki rečeno — „crnčio“ i petkom i svetkom... Tek u rijetkim prigodama moglo ga se susresti u šetnji s obitelji. Na ironične upite, gdje i kamo ga je nestalo, odmahivao je rukom tvrdeći kako je sav obuzet radom. Taj isti mu je omogućio sagraditi i komforno opremiti divnu kuću s radionicom dolje na jugu. U biti, on se mogao svakoga trenutka vratiti u domovinu, no čekao je tobože da mlađa kći završi školu.

Filip je u duši bio dobroćudan, plemenit, velikodušan čovjek; premda odgojen u priprostu duhu pučke vjerske tradicije, postao je nepopravljivi skeptik i bespoštedni kritičar, držao se po strani, podalje od Crkve. Tek tako, reda radi, o Božiću i Uskrsu bi se pojavio na završnom dijelu mise, da vidi malo svoga svijeta i barem jedanput na godinu zamazano radničko odijelo zamijeni svećanim. Tvrdio je kako on za Boga sada nema vremena, interesa, a ni prave potrebe. Bog — ako ga uopće ima?! — dvojbio je Filip naglas, je predaaleko i od same Crkve, koja ga je u mnogočemu iznevjerila, zaničkala, a kamoli od današnjega čovjeka. U naboljem slučaju mogao je zamisliti lik Boga poput nekoga dobroćudna starca koji voli malu djecu, obraća se starijim i bolesnim ljudima, tješi potrebite. S vremena na vrijeme pozorno je promatrao ljude koji su se smatrali primjernim vjernicima i aktivnim članovima župne zajednice. U nji-

hovom nadasve površnom i nedosljednom ponašanju bilo je premalo onoga što ga je moglo navesti na drukčije razmišljanje i potaknuti na promjenu njegova stava. Kada bi u njihovim riječima i žustrim izjavama osjetio visoko držanje i određenu dozu prezira s koje su promatrali ostatak „bezbožničkog svijeta“ u koji su i njegova ubrajali, ugrizao bi se za jezik (da ne „skida“ nedužne svece s neba) i ponovno uronuo u svoj mehaničarski posao.

Filip nije bio niti neuk niti zaostao. Dapače, u mnogim je stvarima bio radoznao, mentalno otvoren, željan spoznati, naučiti i usvojiti nešto novo. Ponad svega osvajao ga je tehnološki razvitak, s kojim je — koliko-toliko — htio ići ukorak; volio je prirodu, a posebice jednostavne, dobroćudne ljude. Za njih je imao veliko srce i bio spreman učiniti sve. Mrzio je nepravdu, dvoiličnost, isprazno hvalisanje, ljudsku podlost, neznanje (prikazano kao sveznanje) i egoizam. U njegovim policama našlo se najraznovrsnijih knjiga, pa čak i jedno staro, već otrcano izdanje Biblije iz prošloga stoljeća, što mu ga je njegov krsnik tada poklonio. U više navrata, dok se preseljavao iz jednoga stana u drugi, htio je tu knjigu baciti, ali iz duboka poštovanja prema tome dragome i čestitome čovjeku, nije imao snage. Činilo mu se da bi na taj način odbacio dio svoje prošlosti, dio sebe. Tako se ona povlačila iz jednoga kuta u drugi oblačeći se iz godine u godinu u sve deblji ogrtač prašine.

Jedne tmurne i hladne večeri u mjesecu studenome Filipa je zatekla vijest kako je njegov dobri prijatelj Matija ozbiljno obolio i morao hitno na operaciju. Ta ga je vijest veoma rastužila i ozlovoljila jer su bili manje-više istih godina i dobro se razumjeli. Vidali su se i posjećivali redovito. Njihovi sus-

reti su bili srdačni, spontani i ispunjeni lijepim trenucima. Međutim, zbog potpuno različitih svjetonazora i pristupa životu, katkada je dolazilo do veoma žustrih rasprava o tome ima li — nema li Boga, i — ako ga ima — zašto je dopustio da pravedni i nevini ljudi toliko trpe? One su ipak svršavale u pomirljivome tonu, u komu se svatko vraćao na početnu poziciju u uvjerenju kako je barem za korak bliže istini. A istina pak glasi da sunce sja i dobrima i lošima i da — nasreću! — nije u našoj moći promijeniti takvo stanje stvari.

Dočuvši, dakle, za prijateljevu bolest, Filip čvrsto odluči poći mu u posjet. No, problem je bio kada? Danju radi, navečer do kasno radi, subotom radi, a nedjeljom svi idu u posjet, pa nije htio smetati. Odlučio je napokon prirediti mu jedno iznenađenje: otići će jedne večeri nenajavljen.

Prije nego se uputio u bolnicu, supruge ga upita je li ista ponio u znak pažnje. Na to Filip prostodušno uzvрати:

— Jesam, sebe! Moj osmijeh i moja nazočnost će ga razveseliti više od svega.

Već na samome ulazu u bolnicu, udahnuvši karakteristični miris bolničkih odaja, Filip je osjetio nelagodu, neku zebnju oko srca i samilost s ljudima što se bore sa vlastitom sudbinom. Gotovo mehanički je pozvao dizalo, ušao u nj, skrivajući svoj izgubljeni pogled u stranu. Nakon zvučnoga signala uputio se na željeni odjel. Pomalo zbunjen, rastrešen i zatečen situacijom, kročio je nesigurnim korakom prema sobi br. 53. Ugledavši taj broj, ustuknu na pomisao kako se on poklapa s brojem njegovih godina... Došavši pred vrata, odlučno se protrlja po licu, malko se pribra i pokuca. Iznutra odgovori drhtavi glas:

— Naaaprijeed!

U tome trenutku njegov se pogled susretne s pogledom njegova iscrpljena prijatelja, koji je upotrijebio zadnje snage kako bi pridigao tešku glavu i uljudno ga pozdravio. Ležao je sam u polutamnoj bolničkoj sobi, okružen brojnim aparatima i mukom bolničkih hodnika. Vidjevši ga u tak-

vome stanju, Filipu zastade dah, oduze mu se glas, te ne uspije progovoriti. Vrele suze orosiše njegove užarene oči. Htjede ga zagrliti, kako je

običavao nakon ponovnih susreta, no ne mogaše od svih mogućih aparata i zavoja. Stajao je tako kao ukopan, poluizgubljen, nijem, dok njegov prijatelj blago ne prozbori:

— Filipe, izvoli sjesti.

Tek tada Filip osjeti čvrsto tlo pod nogama, malo se pribra i gotovo mehanički upita:

— Matija dragi, kako si?

— Evo vidiš, Filipe, „uživam“ — šalio se Matija na vlastiti račun. Neki dan su me operirali i trebat će mi puno vremena da se oporavim. Jako sam iscrpljen, nemam snage, ali samo da mi je izići iz bolničkih zidova. Moj Filipe, već sam ti jednom nogom bio s onu stranu... što sam sve proživio i — ako Bog da — preživio, to se ne da opisati! Izgleda da i ja imam svoga anđela čuvara...

— Ako te smijem pitati, zašto su te operirali?

— Imao sam tumor, no nasreću u početnome stadiju. Stoga je moj liječnik inzistirao na tome da odmah pođem na operaciju.

— Tumor, kažeš? Zaboga, nije moguće! — uzbuđeno dometnu Filip.

— Moguće je, itekako moguće. I sam nisam vjerovao i, u neku ruku, još uvijek ne vjerujem pravo da to, što se događa, da se upravo meni događa. Na trenutke pomislim kako je to samo neki ružan san, neka nestvarna priča iz dav-

nina, nešto o čemu najradije ne bih želio uopće razgovarati. Nevjerojatno ti je to kako život od danas do sutra može preokrenuti sve naglavačke i pomrsiti nam račune! Sam *pojam* „tumor“ početno je zvučao strano, nestvarno, nevjerojatno, apsurdno, a kamoli svijest *zašto* ideš u bolnicu. Podmuklost bolesti je toliko da ti prethodno ništa ne primijetiš. Ali, eto, htjelo se tako; kao da mi je jedan tihi unutarnji glasić — koji ja zovem Providnost — neprestano sugerirao da pođem liječniku na kontrolu. Ostatak priče ti je poznat. Sve se odigralo munjevitom brzinom, tako da zapravo još nisam došao sebi. Trebat će mi još puno vremena da sve to preradim u duši i posložim u glavi. Nećeš vjerovati, ali kao preko noći ostario sam za deset godina! Nisam više i vjerojatno nikada više neću ni biti onaj isti čovjek otprije.

Filip ga je zabezeknuto slušao, lutao naokolo očima, sklanjao pogled u stranu, dok je Matijin glas zvučao izvanzemaljski. U sobi je odjednom nastao muk, grobna tišina, zid šutnje. Sjedio je kao prikovan za stolicu, ne vjerovavši vlastitim ušima ono što je čuo. U sjeni bolničkih prozora odnekuda mu se ukazao sablasni lik smrti, koja znači svršetak, kraj, nestanak tako drage osobe s lica zemlje. Filip osjeti kako ga probija hladan znoj. U tupome pogledu njegova prijatelja — čovjeka-patnika — vidio je svu nemoć, očaj, beznade, patnju i neopisivu bol. Kad je Matija ponovno progovorio, Filipu je osjetno laknulo. Matija je nastavio vlastito razmišljanje:

— Teška bolest stubokom mijenja ljudski život. Poglavitito njegov odnos prema vremenu. Cijela ironija življenja sastoji se u činjenici da se naše poimanje i računanje vremena nikako ne poklapa s onim odozgo. U ovakvoj situaciji čovjek doista spoznaje kako je poput krhke trske što je vjetar savija i lomi; da je kao rumeni list što ujesen opada sa stabla života...

Filipu je sve skupa postajalo pre-više, nije mogao dulje izdržati. Osjećao je da mu ponestaje zraka, da mu se muti u glavi, da je njihov razgovor krenuo u neželjenome smjeru koji je svakako želio izbjeći. Pri-

bravši se na trenutak, suosjećajno upita Matiju:

- Matija, što mogu učiniti za tebe?
- Ništa, Filipe. Ti si već učinio ono što si mogao i hvala ti na tomu. A za ostalo, ja moram *sam* preko brda. To ama baš nitko ne može učiniti za mene. Dapače, svi mi — prije ili kasnije — moramo preko brda. Kad dođe red na nas, pitamo se: „*Zašto baš ja?*“ Takvi smo mi ljudi — ograničeni, uskogrudni, sebični, kukavice. Dok su drugi na redu, nije da nam je svejedno, ali ipak se tješimo što je opasnost nas zaobišla. Jesi li ikada čuo da je netko rekao: „*Zašto baš njega, a ne mene?*“ Naravno da nisi.
- Budi jak i hrabar, Matija! Ne brini, prijeći ćeš ti preko brda — nastojao ga je ohrabriti Filip, i ne znajući pravo što govori.
- Hvala ti, prijatelju moj, premda slutim što me čeka s onu stranu brda. — Neizvjesnost, strah, borba, nemoć, praznina, samoća, hrpa nerazriješenih i neodgonetnutih „*zašto?*“ Jedno je pak jasno kao sunce: valja meni preko brda...

Prošlo je nekoliko mjeseci. Matija se u međuvremenu solidno oporavio. Daljnji liječnički tretman prihvaćao je hrabro, postojano i s nevjerojatnom mirnoćom. Dok su poznanici i prijatelji birali riječi i geste da ga utješe i ohrabre, on je uzvrćao blagim osmijehom, razgovarajući o svojim tegobama kao o nečemu sasvim prirodnom. Ničim nije pokazivao panični strah, depresiju, očaj, prezir, srdžbu. U pogledima drugih ljudi opazio je čuđenje, nevjericu, nesigurnost; u njihovim glavama čitao je sumnjičavost, bijeg od stvarnosti, zaokupljenost tako sitnim, banalnim problemima. Zapravo, u njima je vidio sebe otprije, pa zbog toga nije niti pokušavao predočiti im ono što misli i osjeća. Ta znao je da to, u ovoj situaciji i s ovoga mjesta, nikako neće moći dokučiti. Dok su oni bili i ostali isti, njega je životna kušnja nepovratno promijenila. Držao je to za sebe kao najvrijedniju spoznaju, najveću dragocjenost svoga života. Boljela ga je, stoga, gruba činjenica što ljudi doslovno *ne znaju* živjeti, već život troše uludo živeći isprazno i površno.

Za razliku od drugih, Matija je naučio sljedeće: suočiti se s istinom o životu i smrti znači prije svega biti sposoban očima vjere *prihvatiti i izdr-*

žati teret brojnih „*zašto?*“ na koje nema konačnoga, a još manje sigurnoga odgovora. Dokućio je da je uzaludno tražiti gotove i potpune odgovore, već se čovjek mora zadovoljiti s time da si postavi *prava* pitanja i za njih živi. Put se sastoji u hodu, odgovori u pitanjima, a do puta se dolazi traženjem, često stranputicama; i put(ovanje) je zapravo cilj. Drugoga puta nema. Mnogi ljudi doživotno odlažu putovanje, odričući se života, jer vječno sanjaju o nekom boljem, tobože lagodnijem životu.

jeći na kraj svijeta, nestati u podzemlje; bio je spreman na sve, samo da izbjegne suočenje s okrutnom istinom. Kada ga je, napokon, obuzela malodušnost i neizrecivi, panični životni strah, zaplakao je poput maloga djeteta što je izgubilo mamu... Nad njegovom prepunom glavom nadvio se tmurni oblak: *Zašto? Zašto baš ja?* Izbjegavao je razgovore, susrete, pa i poglede drugih ljudi, zaprijetivši ženi da nikomu ne kazuje što ga je snašlo. Pomisao na njegovu djeću dovodila ga je doslovno do ludila!

Otprilike pola godine nakon Matijine operacije, Filip je bio na rutinskom pregledu u poduzeću u kojem je već godinama radio. Budući da je nadležni liječnik otkrio neku sjenu između pluća i srca, uputio ga je na specijalistički pregled. Naknadne pretrage potvrdile su porazni rezultat: Filip je također imao tumor! Da se život htio cinično poigrati njihovim sudbinama, ne bi mogao umiješnije inscenirati ovakav rasplet događaja! Bio je potpuno izvan sebe! Gubio je tlo pod nogama, očajavao i bespomoćno zapomagao. Pitao se ima li ljudski život uopće smisla? Možda ne toliko sam život, koliko *patnja*, koja postoji otkako je svijeta i vijeka. Napustio je radno mjesto, jer je bio nesposoban bilo što uraditi. Htio je pob-

Tada bi srdito uperio pogled prema nebu, koje je uporno šutjelo. Na trenutke je želio pobjeći nekamo u pustinju, daleko od ljudi i od ovoga prokletog svijeta, te zaurlikati što ga grlo nosi:

— Bože, gdje si?!? Ako te doista ima, zašto si ovo dopustio? Gdje je pravda? Jesam li ikomu išta našao učinio? Kako će se sve to završiti?

Za nepuna dva tjedna Filip se našao u onoj *istoj* bolnici, na istome odjelu na kojemu je ležao Matija. Prije operacije je bio toliko napet, uznemiren, zabrinut, očajan, da je — osim supruge i djece — zabranio bilo komu doći mu u posjet. Naime, nije želio da ga drugi vide u onakvome stanju — slaba, nemoćna, ni živa ni mrtva.

Nekoliko dana nakon operativnog zahvata, nakon što se djelomice oporavio i pribrao, Filip je – na veliko zaprepaštenje njegove supruge – izrazio želju da ga posjeti nitko drugi nego – *Matija*. Ne dvoumeći se niti trenutka, Matija se istoga dana uputio u bolnicu. Srdačno je pozdravio svoga prijatelja, koji se – ironijom ili igrom sudbine – našao na drugoj, njemu dobro poznatoj strani. Razmijenivši nekoliko riječi, Filip se naglo uozbi-
li, te će Matiji:

— Matija, reci mi, molim te, *odakle* ti crpiš snagu? Ako ima Boga i pravde na ovome svijetu — a ja velim da *nema* — zašto je Bog dopustio da patim?

Matija ga blagonaklono pogleda, pa će mu zamisljeno:

— Ja crpim snagu iz pouzdanja u Boga. Čini mi se da je pitanje 'zašto?' krivo postavljeno. Ono bi zapravo trebalo glasniti „*čemu?*“, a ne „*zašto?*“. Naime, na pitanje „*zašto?*“ nema odgovora. Ono pak po čemu se čovjek vjernik razlikuje od ostalih ljudi i u čemu nalazi „*nadu* protiv svake nade“ jest radikalna promjena perspektive. On pokušava dokučiti što mu to Bog želi poručiti *pomoću* patnje. On ide korak dalje, jer spoznaje kako patnja može značiti istinsku milost, jedinstvenu šansu da se obrati i da s pouzdanjem preda svoj život u ruke onoga komu on u konačnici pripada.

— Ako je to tako — spremno će Filip —, zašto taj tvoj Bog ne učini da i ja ozdravim?

— Čovjek, razmišljajući ljudskom logikom i promatrajući stvarnost ljudskim očima, očekuje, pa i zahtijeva, čudesno ozdravljenje *tijela*; Bog pak prije svega nudi iscjeljenje *duše*, nutarnje preobražanje, rast u vjeri, i ne mjeri vrijeme ljudskim mjerilima. A to je upravo ono što mi, ograničeni ljudi, ne shvaćamo i ne prihvaćamo.

— Sve mi to još nekako ide u glavu, ali kako doći, gdje naći, upoznati toga Boga? — rezignirano će Filip.

— Bog se tijekom povijesti objavio u više navrata i na više načina. Njegova poruka sadržana je u Svetom pismu, u Bibliji — Knjizi života. Kako je nemoguće sažeti život u jednu priču, isto tako je nemoguće sažeti Boga u jednu knjigu. Stoga se Bog i nadalje očituje preko drugih ljudi i želi da i mi —

izgarajući poput svijeće — svijetlimo drugim ljudima. Pa ipak, ono neobjavljeno uvelike nadilazi objavljeno. Čovjek može samo naslutiti, ali ne i dokučiti, neizmjeru veličinu Božju.

— Što da radim, Matija? — zabrinuto će Filip. Tijekom 53 god. živio sam poput izgubljena mornara na usamljenom otoku, ne vidjevši Ocean što me okružuje. Tek sam danas djelomice progledao, spoznao što je život, ali — bojim se — prekasno... Ima li Knjiga života odgovor na pitanje smrti?

— Ima, Filipe, ima. Po uzoru na Krista-Patnika, čovjek-vjernik upire svoj pogled prema horizontu uskrsnuća, jer vjeruje da patnja nije uzaludna, da ne predstavlja zadnju riječ. Temeljna biblijska poruka glasi: po križu dolazi spasenje. Zato se i zove „*Radosna vijest*“.

— Matija, i ja odsada želim *živjeti* prema Knjizi života! — reče samouvjereni Filip.

— Ako se doista ne živi, Knjiga ži-

vota ostaje mrtvim slovom. Tko uzvjeruje, obrati se, položi svoj život u Božje ruke, tko — unatoč svojoj slabosti i nevjeri — uzmožne kazati „*Budi volja tvoja*“, taj činom vjere nastavlja pisati Knjigu života, oživljava i uprisutnjuje Božju nazočnost među ljudima.

Potaknut ovim dubokim mislima, Filip poručio svojoj supruzi nek' mu što prije pronade i donese onu zagubljenu Bibliju što mu pokloni njegov krsni kum. Otvorivši je ushićeno i radoznalo, pročitao kumovu posvetu napisanu već izbljedjelom, jedva čitljivim slovima:

U ovoj Knjizi naći ćeš ključ života.

*Ona će ti pomoći
da ostaneš ono što već jesi
i postaneš ono što još nisi.*

Spoznavši, napokon, kako Bog i danas, u 21. st. nastavlja govoriti po Knjizi života i poziva nas da budemo svjetlo drugima, Filip predano zavapi:

— Nek' bude, ne moja, već *Tvoja* volja!
Marijan Markotić

NAGRAĐENI CRTEŽ Vlasta Jambrak: „Istočni grijeh pred Božjim sudom“

Jedna od čitanijih rubrika u „Živoj zajednici“ u proteklim godinama svakako je bila ona koju je na šaljiv način pisao Ivo Hladek. U ovoj prigodi donosimo Hladekov tekst pod nazivom „Bartol i Stana“ koji je objavljen u „Živoj zajednici“, br. 10, 1983., str. 15.

Piše:
Ivo Hladek

Bartol i Stana

Kad sam se neki dan vratio u Frankfurt s jesenskog odmora u Italiji i fra Juri donio jednu lijepu svijeću od svetog Ante iz Padove, on je pobožno uzme, ali se naglo lupi po čeli: „Ih, kako sam moga' zabporaviti Bartola i Stanu! Čekaj, skoknut ću u sobu pa ti pokazat pismo mog subrata iz Iloka.“

Vrati se on s omašnim dopisom pa čita: „Časni brate Jure, ... kako si, ljudino stara... Dragi Jure, moram moliti za jednu uslugu. Ti si jedini kog u Njemačkoj poznam pa ćeš ti to već srediti. Blizu našeg iločkog samostana umrli stari supruzi Bartol i Stana čiji sinovi odavano rade kod vas, ali ovdje nitko ne zna njihove točne adrese. Pronađi ih. Mangupi, prije su dolazili često u Srijem, al' su onda izgradili kuće u Zagrebu, već se dugo ne pojavljuju u Iloku. Samo pošalju za Božić starima karticu i — basta!

Stari su umrli istog dana. S rukom u ruci, među njima krunica, jednostavno zauvijek zaspali na klupčici pred konobom svog vinograda. Berba je bila već prošla, na pustim lozama visio još koji nezreli grozd, pas je cijelu noć bdio uz njih i zavijao. Znao sam ih kao mladi fratrić. Kolike li osamljenosti uz svu djecu rođenu, na noge podignutu i pobjeglu u tuđinu! Molim te, užgi im za Sisvete svijeću i izmoli za njih jednu krunicu.

Ti se sigurno sjećaš našeg patra Kristofora koji nas je u Rimu učio latinski pa nam tumačio Ovidove metamorfoze, te bi uvijek rado zastajao kod zgode o starom paru Philemon i Baucis — eto, baš taki su bili Bartol i Stana. Da sam poganin kao Ovid, a ne fratar, vjerovao bih kao on da njih dvoje i dalje žive na svojoj zemlji u obliku dvaju hrastova, jedno uz drugo, drvo uz drvo, s pogledom na Dunav i Frušku goru, u dobru i zlu, poput pravih, al' nažalost danas rijetkih kršćanskih supruza.

Bartolovo vino je bilo izvrsno, pa sam ga često posjećivao u vinogradu. No kakve mu kosti od sveg vincilirskog truda? Dok su fruškogorski vinogradi pripadali rimskom grofu Odescalchi, otkupljivali mu vino i varali ga na cijeni vlastelinski direktori — a grofa je sad naslijedila društvena zadruga.

Bartol je neumorno sadio, kopao, čistio, rezao i brao od zore do mraka, oko njega među redovima čokota stalno lajavi Koloman. Sjedeći na klupici pred kamenim stolom, pijuckamo i mezimo slaninu i crni kruh. Pitam ga jednom: 'Zašto si svog psa nazvao baš Koloman?', a Bartol će prefrigano i lukavo, gladeći šiju vjernog kera: 'To je već moj peti il' šesti Koloman. Znaš valjda, tako se zvao prvi ugarsko-hrvatski kralj. Pa kad nam je prokleti stari Mađar znao ukrasti hrvatsku slobodu; nek se sad on znoji, trči po vinogradu i čuva pustaru!'

Bartol je bio neiscrpiv u povjesnim i srijemskim zgodama. Kasnije sam saznao da je u stihovima napisao cijelu povijest hrvatskih kraljeva i knezova, ali da je svežanj listova pred smrt spalio. Šteta, bilo bi zanimljivo čuti, kako naš seljak i vincilar gleda na ta herojska vremena, od Tomislava do revolucije; ali ne samo kako pišu dvorske ulizice.

Stana je vodila kućanstvo i čuvala unučad, dok ih sinovi na njezinu veliku žalost nisu posve uzeli k sebi u Njemačku. Al' najradije je gojila prerad. Čim se iza Fruške gore pokaže sunce, evo Stane s pregačom punom zobi i kukuruza, pa više naglas: 'Iš, iš, iš, kokice, guskice i patkice mojeliš, iš!' Zato je djeca zvala samo 'strina Iš'. za uskrsnu ispovijed bi nam u samostan donosila košaricu jaja i koju debelu kokošku.

Pitaš se možda, fra Jure, zašto ti ja sve to pišem u Njemačku, gdje vi imate svojih briga, putujete po svijetu, učite nove jezike, živite u velikim gradovima i zgrčete gospodski zlatne marke, dok mi ovdje izgrađujemo socijalizam, trpimo stabilizaciju i na

vas čekamo, da se vratite. Tužakate se, da vam je teško u tuđini, ali na koncu ste vi dobrovoljno onamo otišli pa se ni kasnije ne vraćate u rodna sela, nego u komfornu kuću Zagreba ili Splita, dok naši stari roditelji bez svoje krivnje trpe nemilu sudbinu. Oni gledaju na cijelu tu ekonomsku emigraciju s posve drugim očima, jer polako ostaju sami kao osušeni panjevi bez mladih grančica. Precizno veli naš suvremeni šokački pisac Ivo Balentović u svojoj najnovijoj knjizi 'Kronika mrtvog doma': 'Život od čovjeka ustrajno otkida komadić po komadić'. Mladi su izgubili staru domovinu, novu nisu našli, a stari više ni na nebu ni na zemlji.

Stana, uvijek jezičava, kojiput plane: 'Prokleta bila Njemačka koja nam je ukrala djecu!' Ali Bartol podigne čašicu pa će zamišljeno: 'Ne griješi duše, stara! Njih je odmamio progres i novac, a bogme ih potjera la odavde i nesposobnost domaćih ekonomista. Da su naši sinovi imali kod kuće poštenog posla, ne bi ih Njemačka tako lako odvušla odavde. To ti je kao kad momak traži curu za ženidbu, pa ako je tu sve lijeno, onda on bogme ode po curu u drugi hatar!'

Pitam ja tebe, moj Jure, što je Bartolu i Stani drugo preostalo nego da zajedno sjednu na klupicu usred vinograda, kojeg više nitko ne želi raditi i ploditi, jer svi hoće biti službenici i direktori, da uzmu u zgrčene seljačke šake krunicu pa da umru sami samcati uz svog Kolomana?

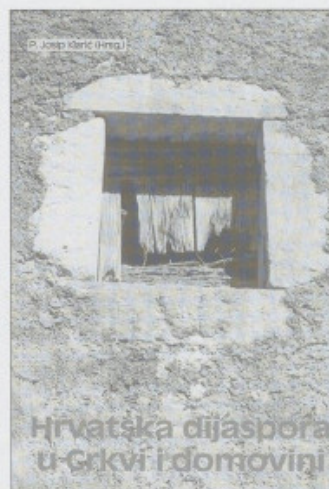
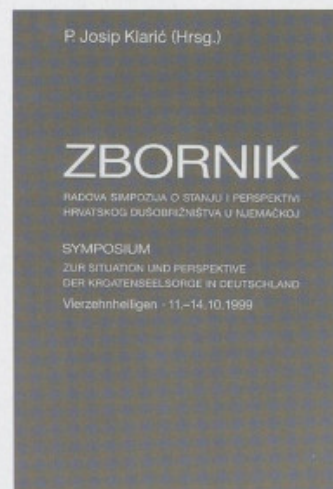
Ili su se ipak, kako pjeva stari Ovid, pretvorili u dva stabla pa i dalje žive, cvatu i donose plodove gore u vinogradu iznad Dunava? Daj, moj Jure, zapali jednu svijeću preko Sisveta za njihove dobre duše, izmoli u kapelici krunicu, pa kad budeš gotov, digni onda debelu stražnjicu i potraži Bartolove sinove, daj im ovo pismo — možda će se ipak pokajat pa se na vrijeme vratiti u naš ubavi Srijem, prije nego ovdje postanu tuđi, a tamo gore ostanu tuđinci." ■

Posebna važnost medijske i izdavačke djelatnosti

Hrvatski dušobrižnički ured uz to što već 25 godina uspješno objavljuje „Živu zajednicu“ polaže veliku pozornost medima i njihovom praćenju raznih pastoralnih i drugih aktivnosti koje već godinama uspješno organizira djelujući među Hrvatima katolicima u Njemačkoj. Od početka 2001. godine Ured ima i svoje internet stranice koje se mogu čitati na adresama: www.kroatenseelsorge.de ili www.zivazajednica.de. Na stranicama se mogu pročitati najvažniji podaci o Uredu, njegovim godišnjim aktivnostima, a tu se može naći aktualni, kao i prethodni brojevi „Žive zajednice“.

Ured već četvrtu godinu zaredom uspješno objavljuje dvojezične ili jednojezične zbornike radova s pastoralnih skupova hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe. Dosad su objavljeni:

1. Zbornik radova simpozija o stanju i perspektivi hrvatskog dušobrižništva u Njemačkoj, Hrvatski dušobrižnički ured, Frankfurt, 1999.;

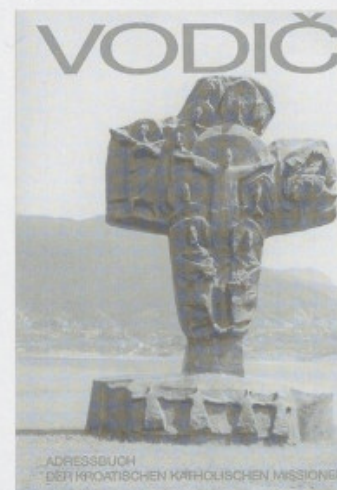
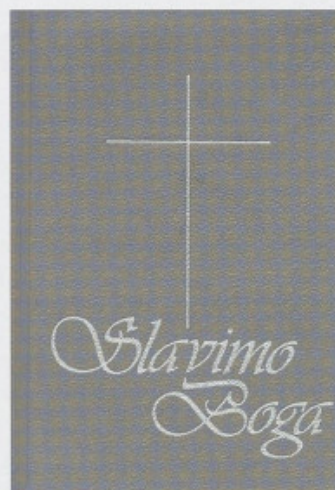
2. Zbornik radova „Hrvatska obitelj u pokretu“, Frankfurt 2001.;

3. Zbornik radova „Liturgijska mistagogija — stari put trajne obnove“ Frankfurt, 2002.;

4. Zbornik radova „Hrvatska dijaspora u Crkvi i domovini“, Frankfurt, 2003.

Tu je i knjiga fra Ante Batinića „Dijasporske godine“, koja je objavljena 2003. godine također u izdanju Hrvatskoga dušobrižničkog ureda.

Prava je šteta što se objavljivanjem, bilo dvojezičnih ili jednojezičnih, zbornika nije započelo puno ranije. Danas bismo imali zavidan broj zbornika u kojima bi bili sačuvani važni sadržaji s temama iz crkveno-pastoralnog ili općedruštvenog života i rada naše

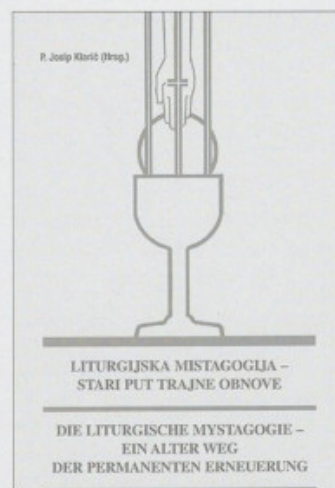
Crkve i naroda u ovom dijelu svijeta. Bio bi to veliki doprinos našoj ukupnoj teološkoj i nacionalnoj posebnosti.

Valja također istaknuti kako je Ured ranije objavio vrlo važno pomagalo u pastoralnom radu Hrvatski katolički molitvenik i pjesmaricu „Slavimo Boga“ te zajedno s Vijećem

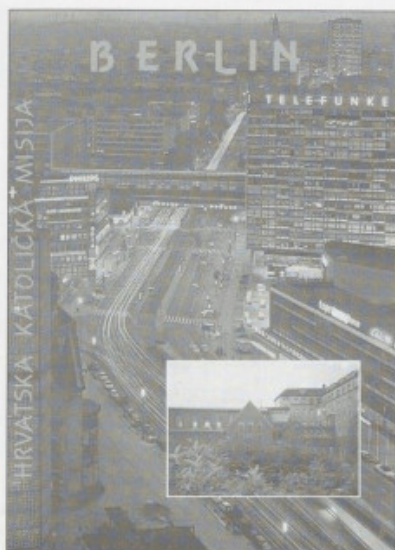
Biskupske konferencije za hrvatsku migraciju i „Kršćanskom sadašnjosti“ objavio kantual „Slavimo Boga s orguljskom pratnjom“.

Ured također svake druge godine objavljuje i Vodič — Adresar hrvatskih katoličkih misija u svijetu, ali i svih važnijih crkvenih i državnih ustanova u domovini i svijetu. Vodič se također nalazi na internetu, a do kraja ove godine očekuje se i njegovo novo izdanje. Ured također svake godine obavljuje i jednolisi zidni kalendar.

Aktivnosti vezane uz Ured nastoje se također povremeno predstaviti javnosti preko drugih crkvenih ili društvenih medija: „Glasa Koncila“, „IKA-e“, „KTA-e“, „Kane“, „Večernjeg lista“, „Slobodne Dalmacije“, „Matice“, povremeno i preko drugih glasila, a u nekim prilikama i preko Hrvatskog radija i televizije.

Medijsko i izdavačko djelovanje naših zajednica

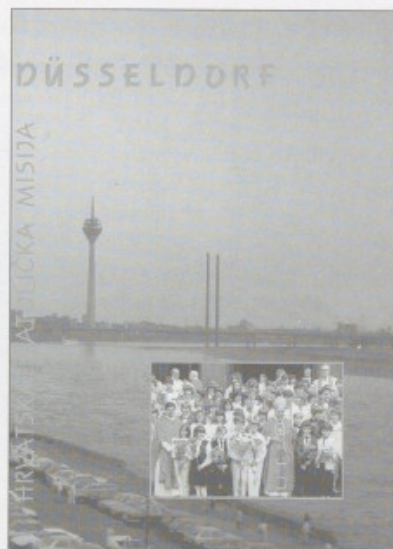
Mnoge naše misije već dugu niz godina objavljuju svoje listove i „listiće“. Odavno se uvidjelo koliko je važan takav kontakt s vjernicima. U njima se nalaze važne obavijesti o misijskim aktivnostima, ili se pak donose vijesti koje se odnose na važne događaje u misiji: razne proslave, organiziranje priredbi i sl. Često se radi o jednostavnim listovima, tiskanim fotokopirnim strojem, a uglavnom izlaze tjedno i mogu se uzeti na ulazu u crkvu. Pojedine misije povremeno objavljuju i svoje misijske listove nekad većeg, a nekad manjeg opsega.

Dobro bi bilo, tamo gdje to nije dosadašnja praksa, da se unutar misije formira skupina koja ima sklonosti za takav način pastoralnog djelovanja, a koja bi bila zadužena za uređivanje lista. Dakako, pritom će imati veliku potporu voditelja misije i pastoralne suradnice ili suradnika. Bio bi to još jedan način aktivnog okupljanja vjernika unutar misije, uza sve one žive vjerničke krugove, o kojima govori suvremeni način pastoralnog djelovanja unutar župe.

Danas je također od velike važnosti, poglavito za drugu i treću generaciju Hrvata katolika Njemačkoj, prisutnost misije na internetu. U manje naših misija to je i ostvareno, dok bi se u onim misijama, koje nisu prisutne na internetu, to trebalo staviti među važnija ostvarenja u budućem razdoblju. U važnijim prigodama vijesti iz hrvatskih katoličkih zajednica objavljuju se kako u crkvenom tako i u društvenom tisku, na radiju i televiziji.

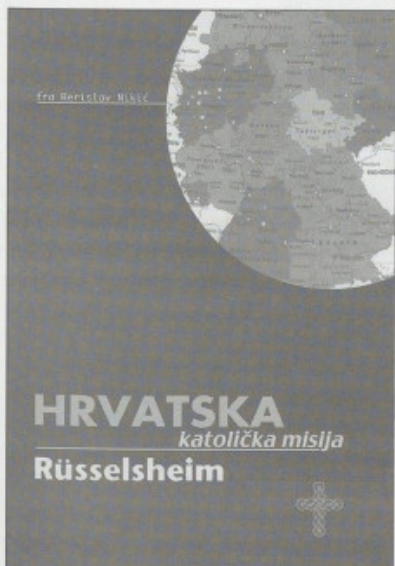
Valja također kazati kako veliko bogatstvo za buduće sustavno istraživanje djelovanja naše Crkve i naroda u Njemačkoj predstavljaju i hvale vrijedne monografije, koje su uglavnom objavljivane u pojedinim obljetničkim prigodama. Bilo bi poželjno nastaviti s objavljivanjem monografija i ubuduće. Na taj način naša prisutnost i djelovanje u ovom dijelu svijeta čuva za generacije koje dolaze, a ujedno tako se daje nemjerljiv doprinos očuvanju cjelokupne hrvatske duhovne i nacionalne baštine.

Ovom prigodom donosimo nekoliko naslovnica dosad objavljenih monografija.

Hrvatska katolička misija u Münchenu

Fra Luka Tomašević

Dvadesetpet godina „Žz“

Rješenje pošaljite
najkasnije do 10.10.2003.

(Glavni urednici i odgovorni urednik)

	Slovo kao znak pobjede	Sudionik u sklapanju ugovora	Izbočenje terena, grba	Potvrda riječ	Slikar Murtić	Goričica, srčanik, encijan	Ivan Lacković	Julio Iglesias	Turski pjesnik, Omer	„Živa zajednica“	... Hur (poznati film)	
† fra Ignacije	Mjesto predviđeno za gradnju									Belgija Osoba kao jamstvo za nešto		
Mariofil Soldo	Izraelska pop-pjevačica	Otto Barić Rima, slik		Ognjen Naglič Tomislav Karlo			Hrvatski izumitelj, Faust	Plivač Thorpe Vulkan na Siciliji				Oznaka za damu u šahu
Početak svitanja					Čavlić (germ.) Rim. Božica sreće						Stvar (latinski)	Urugvaj
Mjesto izlaženja „Žive zajednice“									Nogom. trener Ferenc Glumac Tomljenović			Kisik
Bivši dinamovac Krasnodar				Njive Ono što sadrži istinu								Rimska jedinica „Impuls“
Luka u Izraelu, Akko, Akon			Žitelj Irana Učenje o lijepom							Vedro Veliko naseljeno mjesto		
	Koji se ponavlja (to je ... slučaj)					„Čelik“ Britanska pop-pjevačica	Oton Gliha Japan				Stoka, marva	
fra Anto	Školovanje na visokoj školi							Rubidij Odg. ured. „Žz“ (dolje desno)				
„Živa zajednica“	Ravna površina nekog predmeta	Muslimanska m. ime Protivnik, takmac					Marka fotograf, fil-mova Vanadij	Zavist, zloba Manji kamioni				Mjesto u Dalmaciji kod Zadra
Ispiranjem uklanjati nečistoću					Žitarica, zob					Liv, lijev Redatelj Katunarić		
Ograničenje, granica							Ostaviti na ... i nemilost					
Na ovaj način							Pokojni bubnjar Ivandić				Toma Akvinski Kukac Kornjaš	
„Hektor“		Športska vedela Tip fiat, au-tomobila			Udjel, učešće, udio	Južno-američka država (Lima)	Ruski pijanist, Lev „Iznos“					
Nizak ženski pjevački glas			Lapori Naselje na Braču							Stupiti u prostoriju Renata Sabljak		
	Igor Bišćan Postati pokoran Fosfor			Linda Evans Biljarski šlap			Eu. banka za obnovu i razvoj „Ibidem“				Šustavo slovo	
dr. Adolf												fra Josip

25

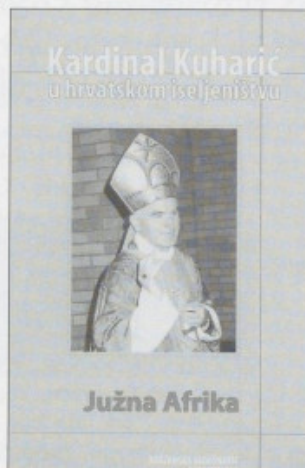
Kardinal Kuharić u Južnoj Africi

„Kardinal Kuharić u hrvatskom iseljeništvu — Južna Afrika“, priredio mons. Vladimir Stanković, „Kršćanska sadašnjost“ — „Glas Koncila“, 2003., 115 str.

Radi se o prvom u nizu od pet zamišljenih svezaka priređivača mons. Vladimira Stankovića, dugogodišnjega ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, u kojima želi opisati i slikom dokumentirati pastoralne pohode pok. kardinala Franje Kuharića hrvatskim iseljenicima na svim kontinentima. U prvom svesku obuhvaćena je, kako i sam naslov kaže, Južna Afrika. „Buduci da je (mons. Stanković op. ur.) bio njegov (Kardinalov op. ur.) pratilac na svim prekomorskim i skoro svim europskim putovanjima i buduci da je sam sačuvao ili su mu dostupni onodobni zapisi i slikovni sadržaji, on je najpoznavaniji da to iznese u javnost i tako nekako zaokruži Kardinalovo djelo velike brige za duhovno zbrinjavanje brojnih hrvatskih iseljenika“, tako u uvodnoj riječi knjige kaže zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić. Razlog zašto niz započinje upravo knjigom o Južnoj Africi, u ko-

joj je jedna hrvatska misija, upravo je u tome što se ove godine navršava deseta obljetnica posvete hrvatske crkve sv. Jeronima u Johannesburgu. Radi se o jedinoj hrvatskoj crkvi na afričkom kontinentu, koju je posvetio tadašnji zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić.

Osim članaka o Kardinalovim pohodima Južnoj Africi, objavljenih u „Glasu Koncila“ 1980. i 1993. te u „Kani“ 2002. godine iz pera don Živka Kustića i mons. Vladimira Stankovića, knjiga donosi važne povijesne podatke o doseljavanju Hrvata u tu zemlju i o osnivanju Hrvatske katoličke misije u

Johannesburgu. U knjizi je također iz Službenog vjesnika Zagrebačke nadbiskupije br. 2/2002. prenesen životopis kardinala Kuharića, kao i neki njegovi osobni zapisi o putovanju „pod Južnim Križem“ 1980. godine, a iz filma Ivana Hetricha, koji je 1993. godine u ime HTV-a pratio Kardinala u Južnu Afriku, također su preuzeti i neki značajniji Kardinalovi govori. Jednostavno, ali skladno oblikovana knjiga protkana je obiljem, u većem dijelu, fotografija u boji. Tu su samo neki od tekstova: „Iseljenici su u Kuhariću gledali Hrvatsku“, „Hrvatski iseljenici u Južnoj Africi (do 2000. godine)“, „Osnutak Hrvatske katoličke misije u Johannesburgu“, „Izjave i poruke kardinala Kuharića u Južnoj Africi“ i dr. ■

Kardinal Kuharić u Australiji i Novom Zelandu

„Kardinal Kuharić u hrvatskom iseljeništvu — Australija i Novi Zeland“, priredio mons. Vladimir Stanković, „Kršćanska sadašnjost“ — „Glas Koncila“, Zagreb, 2003., 268 str.

Druga knjiga iz zamišljenog niza od pet knjiga, priređivača mons. Vladimira Stankovića, o pastoralnim pohodima Kardinala Kuharića hrvatskim iseljenicima na svim kontinentima, na vrlo dojmljiv i dokumentaran način riječi i slikom govori o pohodu pok. kardinala Franje Kuharića Hrvatima u Australiji i Novom Zelandu. Kako je poznato u tom je dijelu svijeta petnaest hrvatskih katoličkih misija koje je Kardinal obišao 1980., 1988. i 1993. godine. „Vremenski najduže i po značenju najvažnije bilo je prvo putovanje, ono prije dvadeset tri godi-

ne, koje je imalo dosta uzbudljive odjeke i na političkom planu kako u Hrvatskoj tako i u iseljeništvu, ali je bilo prijelomno za kasnije usmjerenje tamošnjega hrvatskog iseljeničkog dušobrižništva. Drugo je putovanje bilo znatno kraće i odvijalo se u mnogo mirnijem

ne Republike Hrvatske, o kojoj je govorio s velikom ljubavlju hrvatskim sunarodnjacima, a koju je odvažno branio pred strancima. Bila je to prilika da australskim Hrvatima zahvali na velikoj materijalnoj i novčanoj pomoći Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini u vremenu velikosrpske agresije“, kaže u uvodnoj riječi knjige priređivač mons. Stanković. U knjizi je iz Službenog vjesnika Zagrebačke nadbiskupije prenesen opširan prikaz s putovanja 1980. kojeg je Kardinal sam sastavio. Tu su također tekstovi koje je s prvog putovanja za „Glas Koncila“ slao njegov tadašnji glavni urednik don Živko Kustić. U knjizi se, između ostalih nalaze i tekstovi koje je mons. Stanković o Kardinalovim putovanjima u Australiju i Novi Zeland objavljivao u „Glasu Koncila“ ili na Radio Vatikanu. ■

Mrvice

- Pita učiteljica Ivicu:
- Ivce, koliko je dva minus dva?
 - Ivica odgovori:
 - Ne znam.
 - Kako ne znaš? Ako imaš dva kolača i pojedeš oba, što ti je ostalo?
 - Samo mrvice!

Komparacija

- Reče učitelj Marici:
- Marice kompariraj pridjev bolestan.
 - A Marica će:
 - Bolestan, bolesniji, mrtav.

Kod psihijatra

- Gospodine doktore, molim vas pomozite mi. S mojom ženom nešto nije u redu. Ona vam u našem stančiću, molim vas lijepo, njeguje desetak mačaka, osam pasa i šest kunića. I sve bi se to nekako još dalo izdržati kad prozori ne bi morali biti stalno zatvoreni. Smrad je uistinu neizdrživ.
- No, za početak mogli biste otvoriti prozore — predloži liječnik.
- Ali doktore, a moji golubovi??!!

Milo za drago

Konobara su hitno dovezli u bolnicu i položili ga na operacijski stol. Prepoznavši liječnika, koji je često dolazio u njegov restoran, konobar zavapi:

- Doktore, pomozite, pomozite!
- Žao mi je — reče liječnik — ali to nije moj stol. Sad će doći moj kolega.

Nesigurna dijagnoza

- Dragi moj gospodine, meni je jako žao, ali ja stvarno nisam u stanju točno utvrditi od čega vi bolujete. Ali mislim da je to najvjerojatnije od prekomjernog uživanja alkohola.
- Ma, nema veze, gospon doktor. Doći ću kad budete rijezni.

Išijas

Išijas je vrlo često oboljenje išija-dičnog živca. Taj je živac smješten na stražnjoj strani noge, a invertira veliko područje tijela. Oboljenje se može javiti ili kao neuralgija, ili kao upala živca. Uzroci bolesti su vrlo različiti: prehlade, promjene u kralješcima, spojnim prstenima između kralješaka, upalni procesi u maloj zdjelici, infektivne bolesti, šećerna bolest i druga oboljenja. Glavni znak te bolesti je jaka bol uz živac. Bolovi se pojačavaju prilikom stajanja, sagibanja, kretanja, kašljanja, kihanja ili bilo kojeg drugog tjelesnog naprezanja. Živac je osjetljiv i na pritisak. Bol na pritisak javlja se poglavito na onim mjestima živca, koja leže površno uz kost. Radi jake boli bolesnici štede bolesnu nogu, zbog čega nastaju uslijed neprirodnog držanja tijela, i promje-

ne na kralješnici, kao što je iskrivljenje kralješnice. Osim boli javljaju se i druge smetnje, kao npr. smetnje osjeta u bolesnoj nozi. Refleksi su oslabljeni ili ugasili, mišići na oboljenoj nozi pokazuju mlohavost, smanjenog su obujma, a javljaju se i vazo-motorne smetnje.

Liječenje: prema uzroku bolesti; vitamin B1, fizikalna terapija, balneološka terapija, masaža s vježbanjem, blokada živca novokainom. U nekim je slučajevima potrebna kirurška terapija. ■

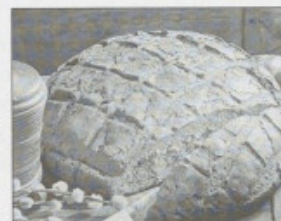
Krepki raženi kruh

Sastojci za 1 kruh: 5 dkg kvasa; 1 1/2–3/4 l mlake vode; 75 dkg ražene prekrupice; 25 dkg pšeničnog brašna; 2 žlice soli. Za lim: aluminijska folija.

Od 40 krišaka svaka ima 90 kalorija. U posudi dobro izmutite kvas s 3/8 l mlake vode. U drugu, dobro zagrijanu posudu, uspite raženu prekrupu i pšenično brašno, u sredini načinite udubinu i u nju ulijte pripremljeni kvas. Polovicu brašna malo po malo zamiješajte s kvasom tako da nastane gusta kaša. Posudu dobro pokrijte krpom i stavite je na toplo da preko noći tijesto uzađe. Sljedećeg dana dodajte preostalu količinu mlake vode i sol, pa preostalo brašno mijesite s uzašlim kvasom sve dok tijesto ne očvrсне i više se ne razilazi. Tijesto oblikujte u kuglu i stavite je u dobro zagrijanu posudu, koju ste prije toga posuli brašnom; posudu pokrijte kuhinjskim krpama i stavite je na toplo da tijesto tri sata uzlazi.

Pokrijte lim aluminijskom folijom. Ruke naprašite brašnom, pa oblikujte okrugli i neprevisoki kruh. Stavite ga na lim da uzlazi još 1 1/2–2 sata na sobnoj temperaturi; za to ga vrijeme 3–4 puta ovlažite mlakom vodom da površina, dok kruh uzlazi, ne bi raspucala. Zagrijte pećnicu na

250 stupnjeva. Kad kruh uzađe, zarezite mu oštrom nožem kvadrate po površini. Pecite ga na najdonjoj prečki 50–60 minuta; nakon otprilike 30 minuta smanjite temperaturu na 200 stupnjeva. Na početku pečenja stavite na dno pećnice plitku vatrostalnu zdjelicu s vodom. ■

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

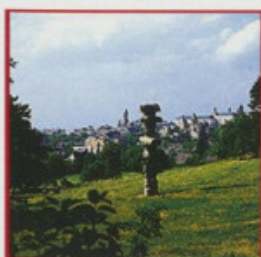
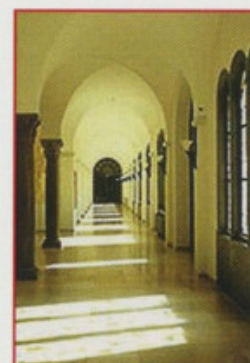
S	K	O	K	O	V	I	T	O	S	T	□	I	N
M	A	R	I	J	A	B	I	S	T	R	I	C	A
O	M	I	Š	A	U	□	J	□	O	S	□	O	S
T	E	T	A	□	A	P	E	R	K	A	T	□	T
A	N	I	□	S	K	E	L	A	□	T	A	M	A
T	I	S	A	K	□	R	O	D	A	□	M	A	N
I	T	E	K	A	K	O	□	O	T	K	A	T	I
□	A	□	T	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
O	V	S	I	K	□	□	□	□	□	□	□	□	□
K	R	A	V	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□
T	A	M	I	Š	□	□	□	□	□	□	□	□	□
E	T	□	T	I	□	□	□	□	□	□	□	□	□
T	A	T	E	K	□	□	□	□	□	□	□	□	□
□	□	E	T	A	T	I	S	T	I	□	A	□	I
D	O	M	□	R	U	□	N	O	□	K	R	A	N
P	L	E	T	E	R	N	I	C	A	□	I	T	□
□	O	U	A	□	I	E	□	I	L	O	V	I	K
S	V	A	L	I	T	I	□	L	□	G	A	N	A
B	O	C	A	□	I	L	□	O	B	I	Č	A	J

Nagrađeni: David Jambrak, Stuttgart

BERGISCH GLADBACH

Pastoralni skup 2003.

„Suvremeni pristup Bibliji” — tema je godišnjeg pastoralnog skupa hrvatskih svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnika iz Zapadne Europe, koji će se ove godine u sklopu Godine Biblije održati od ponedjeljka 6. do četvrtka 9. listopada u „Kardinal-Schulte-Haus” u Bergisch Gladbachu kod Kölna u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

Suvremeni pristup Bibliji — tema je godišnjega pastoralnog skupa hrvatskih svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnika iz Za-

padne Europe, koji će se ove godine, u sklopu Godine Biblije, održati od ponedjeljka 6. do četvrtka 9. listopada u „Kardinal-Schulte-Haus” u Bergisch Gladbachu kod Kölna u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

Tijekom susreta o temi „Biblija u modernom svijetu” govorit će dr. fra Tomislav Vuk iz Jeruzalema, dr. s. Rebeka Anić iz Splita

govorit će o temi „Žene i Biblija”, dok će dr. Tonči Matulić iz Zagreba govoriti o temi „Bioetičko pitanje u svjetlu Objave”.

Uz druge duhovne i kulturne aktivnosti na skupu, predviđen je i izlet u Köln, u sklopu kojega će sudionici razgledati kölnsku katedralu i grad Köln.

To je prilika da i hrvatski pastoralni djelatnici iz hrvatskih katoličkih zajednica u Zapadnoj Europi u ovoj Godini Biblije, koja je proglašena na njemačkom jezičnom području pod geslom „Tražiti i naći”, intenzivnije razmišljaju o Svetom pismu te otvorena srca, iščitavajući znakove vremena, traže i pronalaze putove približavanja Božje riječi čovjeku današnjega vremena. Upravo zato Godina Biblije je posebna prigoda. ■

(B) Ivan Merz (1886-1958.)

! NOVO, NOVO, NOVO!
Daljnje obavijesti na tel. 0049 69 / 9 54 04 80

TRAVANJ APRIL
C 1 Božica, Hugo, Teodora
P 2 Frano Paulice
S 3 Rikard Silvio L.
N 4 **ČVETNIKA**
P 5 Berislav, Ivana, Vilho Fer.
P 6 Celestin I., Rajko, Marcelin
S 7 Ivan Sali, Herman
C 8 **Valika četvrtak**
P 9 **Velika ponedjeljak (posli i nemir)**
S 10 **Velika subota**
P 11 **USKRS - VAZMAM**
P 12 **Ukrsni ponedjeljak**
U 13 Marija I. papa
U 14 Valerij, Just
C 15 Rastislav, Božislav
P 16 Bernardica, Josip B. L.
S 17 Robert, Rudolf, Innocent
N 18 **Bjelci, Apolonije**
P 19 Emma, Leon IX.
U 20 Teofil, Bogislav
S 21 Anzelm, Konrad
C 22 Kaj, Leonida
P 23 Juraj, Jura, Evaro
S 24 Fidelis, Vjera
N 25 **Uskrs, Miroko ev.**
P 26 Kreso i Marcelin, Jakov, Zdr.
U 27 Ozana Korošica, Zita
S 28 Petar, Granel
C 29 Katarina, Sijerka
P 30 Pio V., Josip Cott.
S 31 Berislav, Lupo

(B) Maria Theresia (1751-1780.)

■ **MARIENTHAL** 31. 5. 2004.
■ **ZWEIFALTEN** 6. 6. 2004.

■ **HILDESHEIM** 31. 5. 2004.
■ **KEVELAER** 2. 10. 2004.

27. 6. 2004.
■ **BADEN-BADEN** (Autoschneidung) 26. 12. 2004.

Hodočašća u Njemačkoj:

SVRBANJ MAI	LIPANJ JUNI	SRPANJ JULI	RUJAN SEPTEMBER	LISTOPAD OKTOBER	STUDENI NOVEMBER	PROSINAC DEZEMBER
1 Josip Badnik 2 uskras, Ananazije 3 Filip, Jakov ap. Milodon 4 Julijan, Florian, Cvila 5 Andelko, Ivana, Mirka 6 Judita, Berna 7 Dujam, Daj 8 Marija Pevčenica 9 uskras, Katarina B. 10 Ivan Merz, Gospa Trstaka 11 Franjo H., Makim 12 Leopold Bogdan Mandić 13 Leonida, Imbila 14 Marija ap. Bonifacije 15 Sotir, muc. Gospa od milosti 16 uskras, Ivan M., Nenad 17 Paskali, Bruno, Adria 18 Ivan I. papa, Stečko, Erik 19 Celestin V. papa, kon 20 UZSAŠĆE - SPASOVO 21 Andrija B., Duhariva 22 Rita, Julija, Helena, Renata 23 uskras, Desiderije 24 Marija Parnocica 25 Badi, Gari, Grgur VII. papa 26 Filip Nel, Zdenko 27 Augustin Kerst, Irena 28 Marija Ana F., Vilim 29 Vences, Makim, Euzebija 30 DUHOVI - PEDESESTICA 31 Duh. pon., Marija Majka Crkve	1 Justin, Petar (kvart) 2 Marcelin i Pijer (kvart) 3 Karlo Lwanga, Drago 4 Kyril Siskeli, (kvart) 5 Bonifacije, Štefan (kvart) 6 PRESEVITO THROSTVO 7 Robert, Radostev 8 Vilim, Zarko, Medard 9 Eiven, Vilho, Ranko 10 TULETVO - BRASAVČVO 11 Barnaba ap. Bartolomej 12 Bojiljo, Jolanda, Ivan Fak. 13 11. k. g., Anton Padovanski 14 Rulin, Valente 15 Vid, Vida, Vito 16 Zlatko, Justina, Franjo Rag. 17 Laura, Bartolub 18 Sice Busovico 19 Sice Marfano 20 12. k. g., Natan Oh, Silevije 21 Alojzije G., Slavica, Vukostav 22 Tona M., Paulin N., Ivan F. 23 Sidorina, Zdenka, Josip C. 24 Rodenje Ivana Krstijela 25 Vilim, Adalbert 26 Ivan i Pavao, David, Vojilje 27 13. k. g., Čif Maks, Ladislav 28 Irenel, Dobroslav, Marko 29 Petar i Pavao 30 Rinsk promidnenci 31 Rinsk promidnenci	1 Anon, Šimun, Irena 2 Oton, Oto, Vjerka 3 Tona ap. Hilari 4 14. k. g., Elizabeta 5 Čil i Meteljo, Slav 6 Miro Gorci 7 Lukrecija, Vilhad, Kisa 8 Eugen, Kijev, Avila 9 Marija Prop. Iusua Pet 10 Ljubiša, Amalia, Veronika 11 15. k. g., Benedikt op. 12 Metar, Mark 13 Maja Božja Beatrika, Hen 14 Kamil, Franjo Sot. 15 Benvenutina, Pevr, Oligrit 16 Gospa Karmela, Karmela 17 16. k. g., Rukna, Arnold 18 16. k. g., Rukna, Arnold 19 Zita, Zorislava, Marina 20 Ilij, provok, Ilika 21 Lovo Brnd, Danjel 22 Marija Magdalena, Manda 23 Brigita Svrd, Adolfer 24 Krišna, Mirjana, Kristofor 25 17. k. g., Jakov ap. 26 17. k. g., Jakov ap. 27 Nantila, Lertta, Kiriad Oh. 28 Vechilav, Vazilav, Vektor 29 Miro, Biserika, Bista 30 Petar Krzoi, Rulin, Anda 31 Ignacije Lopski, Vatroslav	1 Egidije, Venera, Janara 2 Kislja, Divna 3 Grgur VII., Budimir 4 Rada VII., Mopile, Bozislav 5 23. k. g., Lovo Just. 6 Dora, Davor, Zlatko 7 Miro Krizevan 8 Rodenje BDM - Maja Gospa 9 Petar Clave, Stahmir 10 Nikola Toent, Pulenja 11 Gospa Vil, Zvezda, Hilari 12 24. k. g., Ima Marfano 13 Ivan Zita, Zarko 14 Uzo, sv. Kiro, Velestev 15 Zlatosna Gospa, Dobros (kvart) 16 Kornelije i Ciprian 17 Rane sv. Franjo (Badi kvart) 18 Josip Krupc, Ivan M. (kvart) 19 25. k. g., Januvar 20 Sijerka, Bonifacije 21 Metar ap. Iev, Metelje 22 Tona Vil, Tona Mauro 23 Loro, Konstantije 24 Marija Okt., Mirko, Mirjana 25 Katarina Kormenac, Daria 26 Zvonimir, Demetrij, Radovan 27 Franciska, Sabina 28 Simun i Ludi Tadij ap. 29 Dora, David, Nereja 30 Marcel, Gerard, Marko 31 31. k. g., Vuk, Adona Rod.	1 Tereziya od D. Iusua 2 Andel, Dura, Andeljo 3 27. k. g., Gerdard 4 Franjo Kaliki, Franika 5 Franjo, Placid, Vektor 6 Bruno, Friso, Vercia 7 EBN od Krunica, Kruna 8 Zvonimir, Demetrij 9 Dionizije, Ivan Leonard 10 28. k. g., Franjo Borg. 11 Emiljan, Milan 12 Svanit, Velfa, Maksimiljan 13 Eduard, Teofil, Sisko 14 Kisl pap, Kozna 15 Tereziya, Aniska 16 Hedvika, Margerita M. A. 17 29. k. g., Irenicija Ant. 18 Luka evangelist, Syletan 19 Ivan B. izak J., Pavao od K. 20 Irena, Vercid 21 Ulfika, Zvezdan 22 Marija Sot, Drazen 23 Ivan Kapistranski 24 30. k. g., Anan M. Claret 25 Katarina Kormenac, Daria 26 Zvonimir, Demetrij, Radovan 27 Franciska, Sabina 28 Simun i Ludi Tadij ap. 29 Dora, David, Nereja 30 Marcel, Gerard, Marko 31 31. k. g., Vuk, Adona Rod.	1 svi SVETI 2 Dušan dan, Duško 3 Martinz Porc, Silva, Duhariva 4 Kato Boromislav, Drago 5 Sijerka, Muzenici 6 Leonid, Vektor 7 32. k. g., Engilbert, Zvezka 8 Gracija Koroški, Bogdan 9 Povesla Literariske bazilike 10 Leon Veliki, Lavoslav, Lav 11 Martin Buzski 12 Jozafit, Kuriat 13 Svanit, Velfa, Maksimiljan 14 33. k. g., Nataka Terezi 15 Albert Vekli, Berno 16 Margerita Sot, Gerduda 17 Euzabeta Uz, Viktorja, Igor 18 Povesla baz. sv. Petra, Pivla 19 Agneca Auslava, Jara, Matilda 20 Felika Val, Edmund Stečko 21 KRIST KRALJ 22 Cecila, Florian, Stara 23 Klement, Kolumben, Blago 24 Katarina Aleks, Katica 25 Katarina Aleks, Katica 26 Duharivo, Silije 27 Franjo A. F., Severin, Vektor 28 1. došakica, Jakov Mestiljki 29 Iumirata, Sijerka 30 Andreja ap., Hovodav 31 Silevije, Goren, Metanija	1 Nadija, Božica, Marjan 2 Blanka, Zivka, Vivan 3 Franjo Kaverki, Kuzulje 4 Ivan Dodačanski, Barbara 5 2. došakica, Dalmatin 6 Nikola, Nilo, Vektor 7 Anthonije, Dobroslav 8 Bezgrešno zace BDM (kvart) 9 Viterija, Zvezka 10 Gospa Loreta, Julija (kvart) 11 Dama, Dami, Sahn (kvart) 12 3. došakica, Ivana F. Chantel 13 Lucija, Jara, Luca 14 Ivan od Križa, Špito 15 Krišna, Irenel 16 Alina, Adele, Zora 17 Laza, Fortan 18 Božislav, Gracijan, Teofil 19 4. došakica, Vladimir 20 5. došakica, Stjepan muc. 21 Ivan ap. i sv. Jano 22 Nereja, Dječica, Neven 23 Tona Bečel, David 24 Thome, Tippi 25 Silevije, Goren, Metanija